

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY 11, 1988

Nr. 92

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Dėkojame už auką!

(Tęsinys)

Spalio 17 d. rytą kun. J.K. Matulionis, dėkodamas Viešpatui už skirtą jam kelią, laikė šv. Mišias Aušros Vartų koplyčioje.

Spalio 23 d. vakare Kybartų geležinkelio stotyje kun. J.K. Matulionis sutiko kybartiečius. Sutikti grįžtantį kunigą kalini susirinko daugiau nei 100 žmonių, daug vaikų, nemažai jaunimo. Iš geležinkelio stoties tikintieji kunigą nuleidė iki bažnyčios. Kun. J.K. Matulionis suklupo prie didžiųjų bažnyčios durų ir kurį laiką tyliai meldėsi, tuo metu atlydėję kunigą ir šventorių giedojo „Marija, Marija“. Kun. J.K. Matulionis padėkojo visiems už maldas, palaimino. Saugumo ir milicijos pareigūnai tiesiogiai sutikimo netrukė, laikėsi atokiau. Spalio 25 d., sekmadienį, kun. J.K. Matulionis Kybartų bažnyčioje sveikino kybartiečius ir iš įvairių Lietuvos kampelių — Kėdainių, Zarasų, Vilkaviš-

kio, Kauno, Vilniaus, Garliavos, Šeštokų, Marijampolės ir kt. suvažiavę tikintieji, daugomaj jaunimas. Visi dėkojo už auką, duotą ištikimybės Bažnyčiai ir Tėvynei pavyzdį, atsiprašė už tuos tautiečius, kurie dėl baimės ar šiltesnės vietos pabijojo savo parąšų ar žodžių užsto- ti jį bei kitus nekaltai kalina- mus.

Kun. J.K. Matulionis prisimi- nė kalėjimuose tebe laikomus kunigus — Sigitą Tamkevičių, Alfonsą Svarinską ir visus, kalinamus ir persekiojamus už tiesą. Nuoširdžiai dėkojo už mal- das, laiškus, kurie jį pasiekdavo tolimame Užbaikalės lageryje. Dėkojo visiems: tėvynėje ir už- sienyje gyvenantiems, JAV kongresmenams, kurie rūpinosi ir rūpinasi nuteistųjų likimu. Baigdamas savo trumpą žodį, kun. J.K. Matulionis pažadėjo, kad maldose, šv. Mišių Aukoje ir toliau prisimins tuos, kurie vienokiu ar kitokiu būdu remia ir palaiko nekaltai kalinamus.

Sunki viceprezidento būklė

Washingtonas. Pirmą kartą viceprez. George Bush viešai pasakė, jog jis yra susirūpinęs tais įvykiais, kurie supa Generalinį Amerikos prokurorą Edwin Meese III. Jo likimas priklauso nuo to, ką ras specialus prokuroras, kuris pradėjo tirti jam pateiktus kaltinimus. Viceprezidento du patarėjai, kurie veda jo išrinkimo į prezidentus reikalus, griežtai kritikavo Meese. Jie patarė Detroit News laikraštyje atsiboti viceprezidentui nuo Reagano nusistatymo, kuris palaiko Edwin Meese.

Reikia palaukti faktų

Jau kelias savaites jo štabo nariai ir Respublikonų partijos pareigūnai kalba viceprezidentui, kad Meese bus jam didelė problema rudens rinkimuose. Bet Bush nenori viešai komentuoti Meese bylų ir pritaria visiems palaukti, kol specialus prokuroras paskelbs savo duomenis. Klausiamas, ar Meese turėtų rezignuoti, viceprezidentas atsakė: „Jūs turite leisti sistemai veikti. Tai yra dienų klausimas“. Manoma, kad specialus prokuroras baigia tirti Meese bylą.

Jis pasisakė gerai pažįstas Meese ir esąs už jį, tačiau tie kaltinimai nežadą jam nieko gero. Sistema išaiškins reikalus, o dabar tenka laukti specialaus prokuroro ištermės. Teisingumo departamentas, sakė Bush, yra aukščiau virš visko ir jo moralė turi būti aukščiausiam lygyje, nes visados turi didelę atsakomybę. „Taigi, palaukime, ir pažiūrėkime, kokie bus rasti faktai, bet tai mane jaudina, nėra jokios klausimo“, pasakė Bush.

Bush už aukštą moralę

Viceprezidentas Bush atsi- boja nuo etikos problemų Reagano vyriausybėje, bet to viešai nesako, nenorėdamas kri- tikuoti Amerikos prezidento ir jo pasirinktų asmenų. Bet jis pasisako už aukščiausią stan-

dartų. Kalbėdamas su reporte- riais, lydinčiais jį jo rinkiminėje kelionėje, sakė: „Aš manau, jog mano viešoji veikla yra virš privačių interesų ir nėra jokio interesų konflikto. Aš patikrinu kiekvieną dieną, kiekvieną būdą, visus savo finansinius rei- kalus ir asmeninius dalykus ir niekada nesu paėmęs honoraro arba piniginių privilegijų arba ko nors panašaus ir todėl manau, kad aš nustatau tuo būdu labai aukštą standartą sau ir kitiems“. Viceprez. Bush pasakė, kad šį šeštadienį turės specialų pasitarimą su savo štabu, kaip toliau laikytis Meese reikalų.

Jo padėjėjai praneša, kad viceprezidentas kasdien yra klausiamas, kaip jis laikosi Meese reikalų. Jei Meese pasitrauktų, kaip sako jo spau- dos sekretorius Peter Teeley, tai visas reikalas Bush rinkiminėje propagandoje palengvėtų. Viceprezidentui yra labai sunku kalbėti apie aukštą vyriausybės standartą, kai jis tebėra Reagano vyriausybėje, sako jo štabo direktorius Robert Teeter.

Paskirta jaunimo premija

1988 m. gegužės 9 d. įvyko premijai skirti posėdis, kuriame dalyvavo PLB viceprim. Birutė Jasaitienė, PLJ s-gos atstovas Algis Sodonis, JAV Lietuvių Jaunimo s-gos atstovė Ramutė Kemežaitė ir Kriaučeliūnų šeimos atstovės Regina Kučienė ir Irena Kriaučeliūnienė.

Komisija, peržiūrėjusi prista- tytus kandidatus, 1988 m. Eguenijaus Kriaučeliūno Jaunimo premija vienbalsiai paskyrė Australijos Jaunimo sąjungos pirmininkui Andriui Vaitiekūnui, gyvenančiam Mel- bourne, Australijoje. Premija paskirta už Andriaus nuolatinę lietuvišką veiklą jaunimo ir vy- resniųjų tarpe ir už didelį darbą ruošiant Jaunimo kongresą Australijoje.

Prancūzijos prezidentas François Mitterrand, kairėje, kuris laimėjo antrą kartą prezidento rinkimus, su ministru pirmininku Jacques Chirac, kuris pralaimėjo prezidento rinkimus.

Prancūzijos prezidentu perrinktas Mitterrand

Paryžius. François Mitterrand buvo perrinktas antram septynerių metų terminui Prancūzijos prezidentu. Mitterrand, kuris yra 71 m. amž., Socialistų partijos narys, laimėjo 54.3 procentais prieš konservatorių gaullistų vadą Jacques Chirac, dabartinį ministrį pirmininką, kuris surinko tik 45.7% balsų. Chirac po kelių dienų įteiks prezidentui atsistatydinimą, kaip to rei- kalauja etiketas, kad naujai išrinktasis prezidentas galėtų sudaryti naują kabinetą.

Laisvė, lygybė, respektas

Prez. Mitterrand yra pirmas politikas, 30 metų penktosios respublikos istorijoje išrinktas antrą kartą populiariu piliečių balsavimu. Jis šį kartą laimėjo 2.5% balsų daugiau, negu prieš 7 metus, kai nurūgė tuometinį prezidentą Valéry Giscard d'Es- taing. Charles de Gaulle įsteigė penktąją respubliką 1958 m., bet buvo išrinktas tik vieną kartą populiariu tautos balsavimu 1965 m.

Prezidentas, kai buvo žinomas jo laimėjimas, pasirodęs savo talkininkų štabe, paprašė visų gyventojų didesnio „tautinio solidarumo ir socialinio glaudumo“. Jis sakė, jog savo septynerių metų patirtimi dar labiau galės pasižvelgti Prancūzijos gerovei. „Laisvė, lygybė ir respektas kitiems“ bus jo kelro- dis prezidento pareigose. „My- lėkime Prancūziją ir jai dirb- kime“, kalbėjo prez. Mitter- rand. „Tegyvuoja Respublika, Tegyvuoja Prancūzija“. Chirac pirmasis pasveikino 8 val. vak. laimėjusį prezidentą.

Socialistai neturi daugumos

Manoma, kad Mitterrand šį kartą parinks socialistų sudar- tyti naujam kabinetui. Socia- listai nebesirengia nacionali- zuoti didžiąsias industrijas imones, kaip kad norėjo 1981 m. Jų ekonominė programa tik- šiek tiek skiriasi nuo liberalios laisvosios rinkos programos, kurią puoselėjo min. pirm. Chirac. Socialistai šį kartą sako, jog tai nėra laimėjimas kairiojo

sparno žmonėms, bet laimėji- mas visai Prancūzijai. Socialis- tai 573 vietų parlamente turi 215 balsų ir jiem bus reikalin- ga dešiniųjų pagalba, priimant įstatymus. Buvęs prezidentas Giscard d'Estaing, kuris dabar yra parlamente, pareiškė, kad tautinis reikalas privalo būti prieš partinį reikalą. Jis balsuo- siąs už tuos įstatymus, kurie geriausiai tiks Prancūzijai. Yra duomenų, kad toks didelis dabartinio prezidento laimė- jimas gali būti panaudotas nau- jo parlamento rinkimams, jį paleidžiant, ir kurį būtų išrinkta daugiau socialistų. Šiais metais prancūzų konservatoriai nebe- turėjo tos baimės, kaip 1981 m., kad išrinkus socialistą prezi- dentu, kraštas pavirstų komu- nistiniu kraštu. Daugelis prancūzų dabar pasisako už vie- nybę.

Įstatymas prieš darbininkus

Varšuva. — Lenkijos vyria- usybė nutarė prašyti savo parlamentą, kad tuoj pat priimtų įstatymą, kuris uždraustų protestuoti ir streikuoti, o šį įstatymą nevykdantiems skirti vienerių metų bausmę kalėjime.

Katalikų Bažnyčia tuoj pasi- priešino, sakydama, kad tai bus valstybėje karo stovio įvedimas. To įstatymo projektą vyriausybė jau pasiuntė parlamentui. Jame prašoma suteikti teisę mi- nisterio pirmininko pavaduoto- jui Z. Sadowskiui atleisti iš pareigų fabrikų direktorius ir kitus oficialius pareigūnus, kurie nesugeba suvaldyti dar- bininkų, kad jie nestreikuotų. Politbiuro narys M. Rakowski pasakė, kad toks įstatymas būtina reikalingas, jei norima įgyvendinti vyriausybės nutar- tas reformas ekonominiame krašto gyvenime. Jis pasakė, kad šitokie neramumai kenkia ne tik Lenkijos ekonomijai, bet ir kitų kraštų: žurnalistai suprato, kad jis kalbėjo apie Sovietų Sąjungą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Washingtonė buvusio Bal- tųjų rūmų štabo viršininko Do- nald Regan parašyta knyga, kai jis buvo atleistas iš pareigų, sukėlė daug kalbų. Joje jis rašo, kad Nancy Reagan ir preziden- tas tiki astrologiją ir pasi- naudoja astrologų patarimais. Tačiau daugelis laiko, kad tai yra fantazijos kūrinys, o blogiausiu atveju — kerštas prezidento žmonai Nancy, kad jis turėjo pasitraukti iš Baltųjų rūmų štabo viršininko pozicijos.

— Panamos diktatorius įsakė pirmą kartą pradėti bankams iškeisti čekius. Pranešama, kad jis nori atsiskirti nuo Amerikos finansinės sistemos ir įvesti atskirą piniginių vienetą Pana- mai.

— Panamoje generolo Norie- gos saugumo vyrai apsupo su ginklais Amerikos ambasado- riaus Artur Davis privatų lektu- vą, kai jis sugrįžo iš trumpų atostogų į sostinės aerodromą. Tuo buvo parodoma nesiskaity- mas su ambasadoriumi ir tuo pačiu su Amerika.

— Vak. Vokietijoje socialde- mokratai laimėjo Schles- wig — Holstein provincijos rin- kimus, kuriuos per 38 metus lai- mavo krikščionys demokra- tai.

— Ekvadoro prezidento rinki- mus laimėjo Rodrigo Borja, kairiojo sparno žmogus. Jis pakeis Amerikai draugišką pre- zidentą Leon Cordero.

— Belgijoje sudaryta nauja vy- riausybė, kuriai vadovaus flamų krikščionių demokratų žmogus Wilfried Martens, kurio kabinete bus 19 ministrų.

— Bostone policija suareštavo 9 m. berniuką pardavinėjant kokainą, kurį jam buvo įdavę vyresnieji. Jis nurodė tris asmenis, kurie jam davė narkotikus, ir jie buvo suimti.

— Atlantoje, dalyvaujant 3 kardinolams, 50 vyskupų ir daugiau kaip 4.5 tūkst. žmonių, į pareigas buvo įvesdintas nau- jas arkivyskupas Eugene Anto- nio Marino, kuris bus pirmas juodosios rasės arkivyskupas Amerikoje. Jo arkidiecezijoje yra 157,000 baltųjų ir tik 10,000 juodųjų katalikų.

— Ammane Jordano karalius Hussein pasireiškė, jog atsisako bet kokių pretenzijų į Izraelio okupuotą Gazos sritį, kaip kad buvo jam siūles Izraelio užsienio reikalų ministris Shimon Peres.

— New Deili mieste baigė savo pirmą vizitą užsienyje Afganistano komunistinės valdžios prezidentas Najibulah, kuris norėjo Indijos ministerį pirmininką prikalbėti būti jo pusėje, kai pasitrauks Sovietų kariuomenė.

— Chicagoje labai sunkiai staiga širdimi susirgo (massive coronary) buvęs Illinois valsti- jos gubernatorius Richard Ogil- vie, kuris respublikonų buvo linksnuojamas kandidatu į Chicagos miesto mero postą. Daktarai padarė operaciją, kuri pavyko, nors jo padėtis labai kri- tiška. Jis turėjo du širdies prie- puolius: vieną savo įstaigoje, o kitą jau Northwestern ligoni- nėje.

— Chicago miesto meras Eugene Sawyer norėjo pakeisti visą Chicago Housing vadovybę ir Richard Ogilvį paskirti tos tarybos viršininku, nes šioje srityje miestas nepajėgia susitvarkyti net per kelerius paskutinius metus.

Glasnost išbandymas Maskvoje

Steigiama „Demokratų Unijos“ partija

Maskva. — Daugiau kaip šimtas žmonių praėjusį savait- galį susirinko įsteigti opozicijos partiją Sovietų Sąjungoje, kad būtų pabaigta vienos partijos sistema.

Susirinkę nutarė pasivadinti „Demokratų Unija“ pavadinimu. Jie pareiškė, kad tai bus daugelio partijų sistema, kurios pagrindu bus politinis, ekono- minis ir dvasinis pluralizmas, legali opozicinė spauda ir ne- priklausomos unijos, kurių vyriausybė negalės kontroliuo- ti. Šios grupės vadai, kartais save vadindami „Prahos pava- sario vaikais“, nėra gerai žinomi disidentai, išleisti iš kalėjimų ir darbo stovyklų, bet yra jaunesnės generacijos žmonės, kurių politinės pažiūros yra labai įvairios.

Glasnost išbandymas

„Šiuo nesuprantamu laiku jaučiame, jog yra galimybė ir reikalas sukurti kitą jėgą krašte“, pasakė Sergei Grigo- ryants, nepriklausomo žurnalo „Glasnost“ redaktorius. Bet jis kartu bijo, kad šis sąjūdis nebūtų dar vienu diskusijų klubu. Kadangi daugelis jų yra maždaug 30 m. amžiaus, iš čia ir Prahos prisiminimai, kai jie buvo jauni ir 1968 m. matė so- vietų tankus riedant Prahos gatvėmis, kada buvo sutriuš- kintas Čekoslovakijos laisve- jimas, populiariai žinomas Prahos pavasariu. Prieš dešimtmetį disidentai norėjo Leningrade kažką panašaus įsteigti, bet jie buvo suimti tuoj po pirmojo susitikimo. Panašus judėjimas dabar yra Estijoje, kai sausio mėnesį estų disidentai paskelbė įsteigti nepriklau- somą Estijos politinę partiją.

Bandys gauti leidimą

Yuri Denison, vienas orga- nizatorių, pareiškė AP agentū- rai, kad jie bandys užsiregis- truoti kaip politinė partija ir norės pasiūlyti savo kandidatus rinkimuose. Kitas jų narys — Aleksandr Rikoshov sako, jog jų tikslas yra politinė opozija prieš

Izraelis netoli Sirijos

Tel Avivas. — Daugiau kaip tūkstantis Izraelio kareivių su tankais ir motorizuotais dali- niais įsiveržė į Libaną, sakydami, jog turi surasti kovo- jančius palestiniečių partizanų prieš Izraelį. Kareiviai pradėjo kirsti gyventojų namus, ieško- dami naujų teroristų. Ministeris pirm. Shamir pasakė, kad jie nori išardyti teroristų lizdus, kad daugiau nebūtų siunčiami palestiniečiai į užimtą Izraelio teritoriją. Tai nėra Izraelio nau- ja politika, nes savo priešą, sakė jis, mes visados privalome su- naikinti. Ieškodami partizanų, jie sakosi privačiuose namuose suradę ginklų, kuriuos tuoj kon- fiskavo. Iki šiol Izraelio karei- viai nesutiko pasipriešinimo.

— Washingtonė prezidento žmonos Nancy Reagan sekre- torė pasakė, jog pirmoji šio krašto moteris nemato nieko blogo, jei pasitariama su astro- logu.

totalitarinę komunistų diktatū- rą. „Tai yra pirmas organi- zuotas bandymas pašalinti iš valdžios komunizmą ir sustab- dyti juos, kad daugiau jie negalėtų neigti žmonėms jų prigimtines teises neišskiriant ir ekonominių teisių“. Šis jų pirmas pasitarimas buvo ne kartą trukdomas civiliai apsirengusių saugumiečių, skambinant prie durų, kad būtų įsileisti į vidų, praneša pran- cūzų žurnalistas, kuris buvo pakviestas dalyvauti tame susi- rinkime. Ten dalyvavo ir nemažas skaičius redaktorių.

Kai jie baigė pasitarimą ir iš- siskirstė, KGB suėmė 23 to posėdžio dalyvius.

Ir Kremliuje buvo redaktoriai

Kremliuje beveik tuo patiu metu, iskaitant ir sovietų nr. 2 vadovą Ligačiovą, buvo pakvie- ti didžiųjų laikraščių redak- toriai ir jiems Gorbačiovas liepė daugiau rašyti apie jo reformų programas, kad žmonės daugiau apie jas žinotų dar prieš praside- dant birželio 28 d. partijos devy- niolikta konferencijai. Tie šal- tiniai skelbia, jog ramiu tonu Gorbačiovas redaktoriams pasakė, jog tos spekuliacijos, kad yra partijoje skilimas jo pasiūlytų reformų reikalu, ir jei jos nebus patvirtintos kon- ferencijoje, jis pasitrauks iš pa- reigų, yra kieno nors išgalvotos. „Aš neturiu intencijos pasi- traukti“, pasakė Gorbačiovas.

Jis taip pat jiems pasakė, jog jis mano gauti konferencijoje pritarimą, kad būtų griežtai nu- statytas oficialių pareigūnų tar- nybos laikas ir rinkimai praversti iš kelių kandidatų į vadovaujančius postus. Tačiau redaktoriai suprato, kad nebus toleruojama organizuota opozi- cija prieš valstybės politiką.

Suimtojo vietoje bus kitas

Minėtos „Demokratų Unijos“ iniciatoriai pasitarimą galėjo baigti netrukdomai, bet lauke jų laukė 20 mašinų ir trys auto- busai su saugumo agentais, kurie buvo pasiruošę jų areš- tuoti. Dar nieko nėra žinoma, kas bus daroma su suimtaisiais nariais. Bet šio sąjūdžio vadai vėl žada susirinkti ir apsva- rstyti savo politinę platformą. Jie mano suorganizuosią politinę partiją šalia Komunistų parti- jos, nežiūrint, kad bus jų nariai areštuojami. Į suimtųjų vietą ateis kiti. Jie visi išsilavinimą ir išsimokslinimą yra gavę so- vietinėse mokyklose. Likę nesuimtieji sekmadienį buvo pasiskirstę į tris grupes, maždaug po 40 asmenų, ir toliau tęsė diskusijas.

KALENDORIUS

Gegužės 11 d.: Mamertas, Karena, Roma, Skirgaudas, Migle.

Gegužės 12 d.: Dangun žengi- mas, Šeštinės. Nerėjas, Achilas Pankrautas, kankiniai, Flavija, Vaidutis, Vilgailė.

ORAS

Saulė teka 5:36, leidžiasi 7:58. Temperatūra dieną 65 l., nak- tį 42 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

DARBINGI VYDŪNO JAUNIMO FONDO METAI

Vieną ar du kartus posėdžiaujau Vydūno Jaunimo Fondo taryba priimti praėjusių metų darbų apyskaitą ir patvirtinti veiklos gaires einantiems metams. Gegužės 2 dieną rinkosi tarybos nariai į Akademino skautų sąjungos ir Vydūno Jaunimo fondo būstinę metiniam posėdžiui. Dešimt tarybos narių dalyvavo posėdyje, o penki atsiuntė įgaliojimus. Nariai apima visas JAV-es, todėl atvykti iš Bostono, Lafayette ir Los Angeles nėra lengva. Posėdį sušaukė ir jam pirmininkavo tarybos pirmininkas dr. Romas Viskanta iš Indianos valstijos, kur jis profesoriauja Purdue universitete.

Pranešimą apie 1987 m. veiklą atliko valdybos pirmininkas V. Mikūnas. Paskolų studijuojantiems buvo išduota 8,000 dol., įvairiomis stipendijomis buvo išmokėta 6,418 dol. (į šią sumą įeina ir vasaros visuomeninio darbo kursai, trukę 6 savaites; juos lankė 4 studentai). Jaunimo organizacijos buvo paremtos 100 dol. Buvo įteikti metinė 1,000 dol. premija. Įvairių leidinių paruošimas kainavo 6,148 dol. ir knygų leidimui buvo išleista 4,350 dol. Inventorių papildyti sumokėta 249 dol. Pašto ir kitų smulkų išlaidų turėta 3,905 dol. Viso išlaidų — 30,252 dol. Į šią sumą įeina ir pašalpos anglų kalba leidiniui paremti 3,500 dol. suma, kuri padės dviem knygoms išvysti skaitytos. Viena jų leidžiama JAV-ese, antroji — Anglijoje. Reiktų paminėti ir žurnalą „Mūsų Vytis“ spec. numerio išleidimą ir Vydūno kapo Detmole priežiūros išlaidas.

Atskirai reiktų paminėti, kad ši 30,252 dol. suma buvo išmokėta iš gautų aukų, kurių 1987 metais buvo gauta tik 11,864 dol. Reikia, buvo išmokėta tris kartus daugiau, negu buvo gauta aukų. Šis nuostabus išmokėjimas neturi panašių pavyzdžių kitų fondų tarpe. Vydūno Jaunimo fondo kapitalas nemažėja, o kasmet didėja ir 1987 metų pabaigoje pasiekė 107,113 dolerius.

Bendri išmokėjimai lietuvių jaunomenės ir švietimo reikams yra: paskolų išduota 144,769 dol., lituanistikai — 31,837 dol., pašalpos jaunimo organizacijoms — 18,221 dol., metinėms jaunimo premijoms — 5,195 dol., leidiniams — 64,050 dol., knygų leidimui — 43,864 dol., raštinės inventoriui — 1,693 dol., administracijos išlaidoms — 24,027 dol. Viso yra išmokėta 333,658 dol., dėl kurių galėtų nustepti ir didžiausi optimistai. Vydūno Jaunimo fondas įrodė, kad jis moka naudingai ir sėkmingai verstis kukliomis aukomis, kurių didžiausią dalį pats uždirba.

Valdybos išdėtininko L. Ramanauskos pranešimas apie dabartinę finansinę padėtį priimtas su susidomėjimu. Ieškomi būdai pelningiau investuoti turimas santaupas.

Revizijos komisijos pirm. L. Maskaliūnas supažindino su komisijos pranešimu: visa atskaitomybė rasta tvarkingai vesta, įrašai atitinka pajamas, išlaidas ir turimas atsargas

bankuose. Pateiktos apyskaitos buvo vienbalsiai patvirtintos. Toliau buvo diskutuojama veikla ir atsakinėjama į paklausimus.

Fondo valdyba pateikė 1988 metų veiklos planą, kuriame pramatyta rekordinė 42,500 dol. išmokėjimų suma. Bus duodamos paskolos iki 8,500 dol., toliau remiama lituanistika, duodami vasaros darbai studentams teikiama VJF metinė premija, stipendija istorikui, steigiamas Vydūno Literatūrinis muziejus Chicagoje, knygų leidimui (dr. V. Kudirkos monografijai ir Lietuvos istorijai anglų kalba) skiriama 11,400 dol.; bus lei-

Vydūno Jaunimo fondo valdyba posėdžiauja. Iš k. Jūratė Variakojenė, Danguolė Bielskienė, Vytautas Mikūnas, Leopoldas von Braun, Liūdas Ramanauskas ir Juozas Liubinskas.

džiamas iliustracinis Lietuvos žemėlapis, perkami kompiuteriai Punksko licejui ir leidžiami numatyti leidiniai. Priimta plati programa, kurios dalis jau įvykdyta.

Šiais metais savo trejų metų kadenciją užbaigė še tarybos nariai: J. Dainauskas, D. Eidukienė, J. Leškys (Los Angeles), V. Mikūnas ir G. Remienė. Visi jie buvo perrinkti sekančiam terminui.

Trejus metus tarybai sėkmingai vadovavo Purdue universiteto prof. dr. R. Viskanta. Netolimoje ateityje jis išvyksta dirbti mokslo darbo į Šveicarijos ir Prancūzijos universitetus, todėl prašė iš pirmininko pareigų jį atleisti, tačiau sutiko palikti prezidiumo sudėtyje. Naujojo tarybos pirmininku tapo išrinktas L. Maskaliūnas, pavaduotoju — R. Viskanta ir sekretore — G. Remienė. Fondo valdyba buvo perrinkta tos pačios sudėties: L. von Braun, D. Bielskienė, J. Liubinskas, V. Mikūnas, L. Ramanauskas ir J. Variakojenė. Pareigomis pasiskirstymas įvyks vėliau. V. Mikūnas, pirmininku išbuvo 25 metus, prašė būti pakeistu pareigose.

Diskusijų susilaukė paskoloms, stipendijoms ir pašalpoms teikti taisyklės, kurios, po svarstymu, buvo priimtos ir patvirtintos. Ilgesnių svarstymų pareikalavo VJF metinių premijų skyrimo taisyklės, kurios taip pat buvo pataisytos, priimtos ir pateiktos valdybai vykdyti. Fondo valdybai grąžinta teisė premijas skirti ir jas praversti.

Dar buvo svarstomi atskiri sumanymai fondo veiklai pagyvinti, tačiau esminių pakeitimų nebuvo, veikla rasta testina.

Ateinantis tarybos posėdis bus šaukiamas rudenį. Jis bus skiriamas veiklos platesniam aptarimui. Laukiama naujų minčių, sumanymų ir kritikos.

Washingtono židinių Kaziuko mugėje.

Metinis posėdis buvo baigtas vaizdais, kuriuos suruošė iki šiol pirmininkavęs ir daug širdies veiklai atidavęs dr. Romas Viskanta. Pasisvečiavimas praėjo gražioje skautiškoje nuotaikoje ir užsibaigė vėlyva pirmadienio vakarą.

Vydūno Jaunimo Fondo adresas: Vydunas Youth Fund, 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629. Šiuo adresu galima kreiptis paskolų, stipendijų, knygų ir kitais reikalais.

V. M.

WASHINGTONO ŽIDINIŲ VEIKLA

Šių metų vasario mėn. 27-28 dienomis Washingtono įvyko audimo kursai, kuriuos pradėdė sesės Irena Lukoševičienė ir Danutė Staškevičienė iš Toronto.

Nors oras nebuvo labai

SESERIJOS UNIFORMOS

Po daug pastangų pagaliau pasisekė surasti ne tik medžiagą panašios spalvos kaip turimų uniformų, bet ir siuvėjų naujoms uniformoms pasiūti.

Uniforminę medžiagą bus galima užsisakyti per Seserijos Tiekimo skyrių, o pasiūtas uniformas per Meilę Mickienę. Pinigai turės būti prisiųsti kartu su užsakymu. Iki šiol turio 10-12 dydžių pareikalavimų. Uniformos kaina — 40 dol.

Mielos sesės, laukiau jūsų greito atsakymo. Rašykite šiuo adresu: v.s. Meilė Mickienė, 5938 Veranda Dr., Springfield, Va. 22152. Telef. (703) 569-5370.

pinėse. Stovykloje bus ribotas palapinių skaičius išnuomavimui, pirmenybę teikiant iš toli atvažiuojantiems. Palapinės nuomos bus 3 dol. (dienai už palapinę su grindimis ir dviem lovutėmis). Palapinės labai skubiai užsisakyti pas G. Taorą, 17310 Harland Ave., Cleveland, OH 44119.

Pastovyklės viršininkė sesė Vida Jušienė, 7691 Ellen's Way, Ann Arbor, MI 48105, tel. 313/482-8360, turi patirties jaunų šeimų stovyklų organizavime ir iš visko atrodo, kad ir šita jos vadovaujama pastovyklė bus labai smagi. Dalį programos ji remia tėvų talka, pakaitomis.

Programa numatyta labai lanksti, pritaikyta mažųjų amžiui, panaši į vaikų darželių užsiėmimus. Tikimasi taip pat, kad sesių pastovyklės talka įneš įvairumo. Viršininkei pritaikant, bus skatinama tarpusavio draugystė — didelė sesė, mažoji sesė. Laisvi tėvai kviečiami įsijungti į savo bendramį užsiėmimus.

Kaina tėvams pilna, vaikams — registracijos mokestis, kūdikiams iki 2 metų — nemokama.

Taigi, jauniosios šeimos, ar nesusigundysite? Kviečiame registruotis pas Oną Šilėnienę, 24301 Oakhill Dr., Euclid, OH 44117; tel. 216/531-8207.

I. J.

Vasario 16-tosios sueigoje Omahos agnolės ir giliukai, padedant Vidurio rajono vadeivėi Gr. Reskevičienėi, dainuoja „Aš esu lietuvis“.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūniamos gavus prašymą.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukštai nuimami kabinetė)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGE
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

GELBĖKITE SAVE

Amerikos teisininkų sąjunga — American Bar Association — yra pasirašiusi bendradarbiavimo, seserystės sutartį su Sovietų advokatų sąjunga. Yra susidariusi energinga grupė, vadovaujama Patience T. Huntwork iš Phoenix, Ariz., kuri jaučia, kad laisvos, demokratinės Amerikos teisininkų „seserystė“ su diktatūrinės, prievartinės Sovietų teisinės sistemos advokatais yra gėdingas nesupratimas, kaip panašiai būtų pasirašymas brolybės su nacių Vokietijos teisininkais.

Blogiausia, kad Sovietų advokatų sąjungos pareigūnai ir nariai gėdingai stoja prieš žmogaus ir tautų teises. Tik atkreipkime dėmesį į keletą atvejų. Sovietų advokatų sąjungos viceprezidentas Samuil Zive savo išleistoje knygoje, kuri 1984 m. pasirodė ir anglų kalba pavadinimu „The Anatomy of Lies“, rašo: „Lietuva buvo 1940 m. liepos 21 d. paskelbta Sovietų socialistine respublika laisvai lietuvių tautos išrinktų atstovų... Po karo tik saujelė nacių šalininkų tęsė pasipriešinimą prieš Lietuvos buvimą Sovietų respublika“.

Ir šitokią niekšą Amerikos teisininkų sąjunga globojo, kada jis 1985 m. gegužės mėnesį delegacijų mainais keliavo po JAV. Tuo tarpu tas pats Samuil Zive minėtoje knygoje apie taurų sąžinės ir patriotinį kankinį Gajauską buvo rašęs: „Kai Balys Gajauskas nužudė žmogų... jis buvo teisiškas už apilėsimą ir nužudymą... Žmonės, kurie savo rašiniuose siekė garbinti Gajauską, buvo ne kas kita kaip žudikų nacių bendrininkai, kurie yra kalti sunkiais nusikaltimais prieš žmoniją...“.

Ir čia dar ne galas. Toje pat knygoje Samuil Zive toliau melavo („Viktoras Petkus pasi-salavo dalį aukų (Šv. Mykolo bažnyčiai), pinigų panaudo-damas piktai alkoholiu sau ir kelioms mečiams, kuriuos jis pri-kalbėjo dalyvauti pamaldose. Teisme buvo suskelta, kad Petkus juos reguliariai nugar-davo ir juos moraliai bei fiziškai gadindavo“).

Tas pats Sovietų advokatų sąjungos vicepirmininkas Samuil Zive 1988 m. vasario 11 d. Genevoje, Šveicarijoje, Sovietų delegacijos pareiškime Jungtinių Tautų komisijoje dėl žmogaus teisių tvirtino, įtai-godamas, kad Pabaltijo iš-iungimas buvo savanoriškas: „Pabaltijo žmonės 1940 m., kada dar nebuvo okupacijos ir tik ribotas igulų skaičius buvo krašte, laisvai pareiškė savo valią. Iglulos tada buvo bazėse ir nė vieno Sovietų kario nebuvo Rygoje, Latvijos sostinėje“.

Skaitant šiuos Sovietų advokatų sąjungos vicepirmininko pareiškimus, tikime ne vienam lietuviui advokatui užkais širdis ir jie energingiau ims grumtis prieš tą diktatūrinės sovietinės advokatų sąjungos suporavimą su laisvos, demokratinės Amerikos advokatų sąjunga. Jeigu tie poru-tojai save teisina, kad jie tos seserystės dėka pasiekė kokių laimejimų, ką jie pasiekė, tegu paskelbia... O sovietiniai advokatai savo melais yra plačiai pasigarsinę. Štai „Los Angeles Daily Journal“ 1986 m. rugšėjo 17 d. paskelbė tarp atvykusios Sovietų advokatų delegacijos buvusio sąjungos prezidiumo nario Vasily Vlasichin tokį pareiškimą apie komunistų partijos kišimąsi į teismo bylą: „Būtų neteisėta partijai įsakyti teisėjams ką daryti. Aš nežinau nė vieno konkretaus pavyzdžio, kad partija būtų įsi-kišusi...“ Tokį pareiškimą jis

drįso padaryti apie visiems gerai žinomą komunistų parti-jos nurodinėjimą Sovietų teis-mams, kaip nukreipti bylas.

Tokių melų sarašas labai il-gas. Sovietų advokatų sąjungos viceprezidentas Igor Karpec, būdamas Sovietų advokatų de-legacijos JAV-se vadovu, Amerikos advokatų sąjungos žurnale 1986 m. lapkričio 1 d. pareiškė: „Mes niekada neuždaramė į psichiatrinę ligoninę žmonių, kurie nebuvo tikri ligoniniai“. O mes net lietuvių sveikų, kaip dr. Stat-kevičius, žinome buvus įkalintų beprotnamyje. Keisčiausia, kad tas advokatų sąjungos vicepir-mininkas Karpec, taip šlykščiai meluoja, yra kriminalinės teisės profesorius. Ir jis tame pat teisininkų žurnale „ABA Jour-nal“ 1986 m. lapkričio 1 d. driso pareikšti: „Mes (Sovietų Sąjun-goje) turime tokią padėtį, kad žmogus gali laisvai emigruoti“. Ir tos seserystės poveikyje Amerikos advokatai leidžia tokius melus skelbti Sovietų teisininkams.

Kitas tos Sovietų advokatų są-jungos narys „Cleveland Bar Association Journal“ 1986 m. lapkričio 1 d. skelbė: „Sovietų Sąjungoje nėra tokių dalykų, kaip politiniai kaliniai“. Tiesiog gėda, kad Amerikos teisininkai, pasirašę seserystės sutartį su komunistų advokatais, leidžia jiems savo teisiniuose žurna-luose skelbti tokius melus. Būtų labai liūdna, jeigu lietuviai advokatai visus tuos dalykus praleistų negirdomis ir nei-sijungtų į kovą prieš tą ameri-kiečių teisininkų bičiulystę su diktatūrinės Sovietų sistemos gynėjais, stambiais skelbti tokius akivaizdžius melus ir tei-sinti tokią pat kruviną Sovietų diktatūrinę sistemą, kokia buvo nacių.

Blogiausia, kad tokių nežmo-niškų pareiškimų sovietiniai advokatai yra padarę tokią daugybę, teisdami kruviną komunistų diktatūrą, Sovietų advokatų sąjungos narys Igor K. Torgashev, su maskvinių tei-sininkų ekskursija besilankyda-mas JAV-se („Boston Globe“ tvirtino: „Jūs sakote, kad žmonės, kurie turi kai kurias savas idėjas, yra (Sovietų Sąjun-goje) persekiojami. Tai netiesa“. Tas pats Igor K. Torgashev (žiūr. „New York Times“ dienraščio 1986 m. rugšėjo 14 d. nr.) driso tvirtinti: „Mūsų krašte politinių teismų visai nėra...“.

Mūsų advokatai turėtų dau-giau pasidaryti, kad jų kole-gų tarpe būtų labiau išryškinta sovietinė teisinė prievarta, panašiai kaip kitados buvo nacių. Dabar būna tokių atsi-tikimų, kaip su prof. George Fletcher, dalyvavusiu Sovietų ir JAV advokatų seminare Dart-mouthe. Jis tvirtino (žiūr. „New York Times“, 1986 m. rugšėjo 14 d.): „Manau, kad jų (Sovietų ir JAV) teisinės sistemos yra daugiau savo tarpe panašios, kaip skirtingos“, o tas pats prof. Fletcher, dėstęs teisę Columbia teisių mokykloje („Los Angeles Daily Journal“ 1986 m. rugšėjo 17 d.) tvirtino: „Sovietų teisėjas turi daug reikšmingesni vaid-menį nuspręsti kaltę ar nekalumą“, negu JAV teisėjas... Mūsų teisininkams būtų gerai sueiti į ryšį su teisininke Patience T. Huntwork, kuri vadovauja sąjūdžiui Independent Task Force on ABA — Soviet relations, Inc., ir kur stengiasi iškelti Sovietų teisinės sistemos neteisėbės ir pasiekti, kad ta seserystė tarp JAV ir Sovietų advokatų draugijų būtų nu-traukta.

Juoz. Pr.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS RAKŠTIS

Nacija ir buržuazija

VYTAUTAS VOLERTAS

Nepriklausomybės laikotarpis okupuotoje Lietuvoje staiga tapo lyg pašinu Sovietų Sąjungos imperializmą ginan-tiems savanoriams ir jų ginti priverstiesiems. Pajautę žodžiui šiek tiek laisvės, klausimą kelia jauni žmonės netikri J. Žiugždos falsifikatams, kuriuose nepri-klausomybės laikotarpį jis paver-tė Lietuvos komunistų partijos istorija. Imperializmo gynėjai nori paneigti Vasario 16 akto reikšmę, iškelti V. Kap-suko vaidmenį, įrodyti, kad komunistų paskelbta Lietuvos Tarybų respublika (1918.XII.16) buvo pirmas žingsnis į savaran-kiškumą, o nepriklausomybės kovų laimėjimas prieš bolše-vikus — tik „buržuų revoliucija“, kurią nutraukė 1940 m. Lietuvos okupavimas.

„Juk ne kas kitas, o laikinoji revoliucinė darbininkų ir vargingųjų valstiečių vyriausybė savo 1918 metų gruodžio 16 dienos manifestu paskelbė, jog nuversta vokiečių okupacinę valdžią ir sukuria savanorinę Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką. Nuo tol ji egzistavo didesnėje krašto dalyje“. Šitaip rašo S. Krivickas („Literatūra ir menas“, 1988 vasario 6), menkai paruoštas propagandistas, nes melas yra pagrindinis jo ramstis. Tas pats Krivickas ir tame pačiame straipsnyje skelbė, kad „Didžiausia laisvinimo“ pinigų dalis pasidalijama paties „vaduotojų elito“, o „Literatūra ir menas“ juo straipsnį talpino. Alfonsas Eidintas „Kultūros baruose“ (1988 Nr. 1) pripažįsta, kad „... dar toli gražu menkai išanalizuoti istorinės praeities momen-tai, dėl kurių istorikams einant į dalykinę polemiką su ideolo-giniais priešininkais tenka rem-tis glaustomis studijomis...“ Čia jis kalba apie Lietuvos valstybės atsikūrimo vienerių metų laikotarpį, „menkai išanalizuotą“. Kodėl menkai išanalizuoti, pilnai dokumentuoti vienerių metų? „Net istorikai profesionalai negali pasinaudoti visais archyvų dokumentais...“ Mes netgi negalime laisvai disponuoti kai kuriais statis-tikos duomenimis“. Tai istorijos profesorius Broniaus Vaitke-vičiaus pasakymas („Literatūra ir menas“, 1988 sausio 30) ir pasiteisinimas studentei A. Pečiūraitei, ten pat iškelusiai Lietuvos istorijos baltų dėmii klausimus. Apie nepriklausomą Lietuvos respubliką buvo draudžiama ne tik rašyti, bet ir kalbėti. Dabar, kai padėtis kiek

Valdžia ir teritorija

„Taigi, lietuvių buržuazija ir proletariatas, dvi pagrindinės antagonistinės klasės, kovoda-mos tarpusavyje priėjo kiek-viena atskirai prie savo galu-tinio politinės orientacijos tikslu — buržuazija formulavo uždavi-nį sukurti kapitalistinę Lie-tuvos valstybę, o proletariatas, vadovaujamas lietuvių bolše-vikų (vėliau — Lietuvos komu-nistų) partijos, siekė sukurti socialinę Lietuvos respubliką, glaudžia sąjunga susietą su revoliucine Rusija ir kitomis tarybinėmis respublikomis“, rašo Eidintas. „Glaudžia sąjunga su Rusija“ dabar turime ir visi, čia ir ten žinome, kur ji nuvedė. Taigi proletariatas nesiekė at-skirkios Lietuvos valstybės, steng-damasi „autą įbrukti į Sovietų Sąjungą. Lietuvių buržuazinės partijos“ egzistavo jau gerokai prieš 1918.II.16, o Lietuvos komunistų partija įsikūrė tik 1918.XI.3, net ir pats V. Kapsukas į Petrapiolio komu-nistų įsijungė tik 1917 paba-igoje, o į Vilnių atvyko 1918 rugšėjį, Lenino ir Stalino, lietu-viams svetimų žmonių, jau tada imperijos siekiančių, isakytas. Kokios galėjo būti klasių kovos prieš 1917 m., kas apie jas girdėjo? Atsitiktinis streikas dar nėra klasių kova, gal tik „mūšis“ darbininkų su darbdaviu.

Štai ilgesnė citata iš prof. B. Vaitkevičiaus straipsnio: „1918

m. lapkričio 11 d. pradėjusi funkcionuoti A. Voldemaro bur-žuazinė vyriausybė ėmėsi steigti vietos valdžios organus, kurti miliciją, kariuomenę. Tačiau ji tada nesulaukė para-mos iš visuomenės, nesinaudo-jo realia valdžia. Tuo tarpu revoliucingi darbininkai, komunistai ryžtingai kilo į kovą, o gruodžio mėnesį jie perėjo prie masinių veiksmų — vijo kaizeri-nius okupantus, vertė buržuazi-nius komitetus, kūrė revoliuc-inės valdžios organus — tarybas ir revoliucinius komi- tetus. Gruodžio 8 d. buvo sudaryta V. Kapsuko vadovau-jama Lietuvos laikinoji dar-bininkų ir valstiečių vyriausybė, kuri prasidėjusios revoliucijos sąlygomis paskelbė svarbiausią dokumentą — 1918 m. gruodžio 16 d. Manifestą“ (...). „Lietuvos darbo žmonės atkūrė lietuvių tautos nacionalinį valstybingumą nauju Tarybų pagrindu“.

Eidintas daro išvadą: „Dėl to svarbus teiginys, iškeltas mark-sistinėje lietuvių istoriografijoje, yra tas, kad buržuazinė Lietuva susikūrė, tik nuslopinus Tarybų valdžią“.

Pirmoji nepriklausomos Lietuvos vyriausybė sudaryta 1918.XI.11. Lietuvos nepri-klausomą valstybę vokiečiai pripažino „de jure“ 1918.III.23. Apie Kapsuko valdžią prabilo tik Leninas 1918.XII.24. Tai nebuvo valstybinis aktas, nes Leninas pats Kapsuką siuntė Lietuvon kelti netvarkos. Jau 1918.IV.10 prie Lietuvos Tary-bos buvo sudaryta karinės ap-saugos komisija. 1918.X.16 į Vilnių atvyko pirmieji savanoriai. 1918.XI.1 pradėtas orga-nizuoti pirmas pėstininkų pulkas. Savanoriai iš „kapita-listinės nacijos“, patys vargin-giausi lietuviai, stojo į kariuo-menę ir kovoję prieš bolševikus. Kiek savanorių susilaukė prole-tarai? Kapsukas, paskelbęs savo Manifestą gerokai vėliau kaip čia išvardinti įvykiai? Vasario 16 nelaimika Lietuvos valsty-bės atsitikimo pradžia, nes nebuvo valdžios ir teritorijos. Daug mažiau valdžios ir terito-rijos turėjo Kapsukas. 1919.IX.11 „buržuazinė“ Lietu-vos valstybė „de facto“ pripa-žino Sovietų Sąjungą, o 1920.VII.12 pasirašė taikos su-tartį. 1921, 1922, 1923 jau dau-guma valstybių Lietuvą buvo pripažinusios „de jure“. Tarybų valdžia nebuvo Lietuvoje nuslopinta, nes tokia valdžia neegzistavo. Egzistavo tik

Poetas Bernardas Brazdžionis su mokytoja G. Sturoniene Kr. Donelaičiu lit. mokykloje.

Nuotr. J. Tamulaciū

neramių, Rusijai pataikaujan-čių žmonių sukeltas šurmuly-s Lietuvos valstybės viduje.

Nutylėta mokslinė tiesa

A. Eidintas štai kaip baigia savo straipsnį: „...nauji išsamūs moksliniai tyrimai sukelia diskusiją — svarbiausią mokslo vystymo priemonę, anksčiau ar vėliau įgalinančią priieiti prie objektyvios, nepagražintos ir nenutylėtos mokslinės tiesos“. Objektyvi, nepagražinta ir nenutylėta tiesa — mokslo žodžiai. Kas būtų, jei technikoje, fizikoje ar medicinoje ką nors nutylėtume ar pagrazintume? Sulūžintų dantračiai mašinose, griūtų tiltai, gydytojai rašintų klaidingus receptus. Istorijs taip pat yra mokslas. Joje teistinos platesnės interpretacijos ribos, tačiau yra ir duo-menys, kurių tikri mokslininkai neišleisdinėja ir nekaitalioja. Duomenims kalbant, aiškėja istorinių įvykių datos ir net priežastys. O nepriklausomos Lietuvos atsikūrimą 1918 m. net ranka galima pasiekti. Kai dėl to kyla abejonių, okupuotos Lietuvos istorikus žymi juodos dėmės.

Dažnai ten istoriją skelbia ne mokslininkai, bet administra-toriai. Štai „Gimtajame krašte“ (1988 m. Nr. 7) rašo Lietuvos komunistų partijos viršūnėje esan-R. Songaila: „1918 m. vasario

16 aktas jokių būdu nesietinas su buržuazinės Lietuvos valsty-bės egzistavimo pradžia“. Songaila turbūt nėra istorikas, ir jo jokių būdu tampa įsakymu. Tame pačiame „G.K.“ teigiama: „Reikiama vieninga nuomonė: lietuvių tauta šves savo valstybingumo 70-metį ne vasario mėnesį, o gruodžio 16 diena“ (...). Ir jeigu jie (kurie šves Vasario 16 — V.V.), igno-ruodami visuomenės valia, mėgins pažeisti viešąją tvarką, jų atžvilgiu bus imtasi poveikio priemonių pagal tarybinius įsta-tymus.

Jei draudžiama žmonėms švesti ar atžymėti, ką jie nori, demokratija tokioje šalyje yra dar nepriartėjusi. Ji net toliau atsisraukia, kai valdantysis R. Songaila įstatymais skelbia netiesą: „... lietuvių tauta i tarybinių tautų šeima įstojo savanoriškai ir kad kiekvienas jos narys turi lygias teises“. Dėl savanoriškumo Songaila vertėtų pasitikrinti pas istorijos mokslininkus (ne pas propagan-distus), o „lygias teises“ jis patiria savo kailiu — rusas yra „lygiausias“.

Istorikai, nežina, tiesos ir jos siekia, yra mokslininkai. Istori-jos propagandistai, keičia arba perrikiuoja faktus, lieka propa-gandistais ir falsifikuotojais. Valdininkai, įsakinėję mokslininkams, yra regresio šalinin-R. Songaila: „1918 m. vasario

ŽYGIS Į RYTUS — ŽYGIS Į VAKARUS

JUOZAS ŽYGAS

18

Iš to miškelio išėjė, vėl lėktuvų padedami bėgome į kitą. Ir taip kartojosi... ta pasaka be galo. Pagaliau viename miške darome ir pietų pertrauką. Atrodė, kad buvo bėgama be jokios tvarkos ir plano. Šalčiau pagalvojus, vis tik kažkokio plano būta. Ir šiandien neaišku, kokių būdu buvo palaikomas ryšys. Negalėjo tai būti tik atsitiktinumas, o... gal?

Apsistojus pietų pertraukai, iš kažkur atsirado pora mūsų sunkvežimių. Gavome žygio davinį, kuris sudėję iš džiiovintos juodos duonos ir poros džiiovintų žuvų... delno dydžio. Koks tu žuvų skonis, nežinau... neragavau! Ruskeliai ir politrukai valgė, bet neklusniau.

Atsirado ir mūsų raiteliai-vadai. Jie gal laukais jo-jo, nes keliai pavojingi. Dar vienas sunkvežimis atsi-rado, tiesiog iš Varėnos. Jame buvo važma dalinio vėliava ir seifai. Tam sunkvežimiui besirengiant važiuoti į Vilnių, ir man liepė į jį lipti. Čia aš parodžiau didvyriškumą (visai juo nebudamas), sakau, noriu būti su daliniu... su kovotojais.

Nežinau, ar mane palaikė už herojų ar už durnių, bet pasilikau. Nežinau, ar suprato, kad ne dalinsy man rūpėjo, bet kadagys, pušaitė ar šiaip sau kupstas. Kai nuosavomis kojomis, tai palendi po pirma pušaitę, o ka darysi sunkvežimį? Iš viso man buvo neaišku, kaip

jie dar nesudaužyti. Matėme daug mašinų ant kelio, bet tik sudaužytos. O šios kažkaip nesudaužytos. Ko-kiais keliais jos važiuo? Šoferius pažinojau, bet neklau-siau.

Jau buvau minėjęs, kad buvo kažkoks nesupran-tamas ryšys (radio, kiek žinojau, neturėjome). Prie dalinio vado priėjo jo padėjėjas (Rusijos žydas, bet gabus) ir, rodydamas žemėlapi, sako, jeigu iki 7 val. neprasimušime pro šią kryžkelę, tai būsime apsupti. Kur ir kokia ta kryžkelė, žinoma, neklusniau. Ir ki-tiems nesakiau ką girdėjęs. Poilsis buvo baigtas, ir buvome paraginti skubėti.

Skubėti tai raginimo nereikėjo. Tik tai miške mes neskubėjome, o išėjė iš miško — tai bėgom maratona. Aviacijos veikla dar pagyveno. Bombonešių junginiai sekė vienas kitą. Atrodė, kad buvo ir transportinių lėktuvų. Ką jie vežė? Buvome girdėję, kad Alytaus — Kauno ruožė buvo visa armija, „nenugalimosis“. Ji turi būti dar užpakalyje mūsų, nes matėme bėgančius tik mažus dalinėlus. Ta armija ir sulaukė mūsų nuo įlindimo į kokį krūmą. Kas bus, kai ji pajudės... dar sumindžios!

Diena eina vakarop! Gerai prisimenu tą pasakymą apie galimą apsupimą. Dabar ne taip bežiūriu i lėktuvus, bet dairausi tankų, ar kur nepamatysiu dulkių ant vieškelio. Su lėktuvais jau buvome apsipratę, o kur dėtis nuo tankų? To tai nežinojome! Praskrenda sunkiųjų lėktuvų junginys, toli priekyje mūsų pradeda kilti dūmų stulpai, vyksta bombar-davimas. Pradeda leisti parašutai. Nežinia, ar tai parašutinininkai ar metami ginklai ir apūpinimas. Atrodo, kad ten ir bus ta „kryžkelė“. Greičiausiai

vokiečiai jau mus pralenkė.

Pasiekiamo nedidelį miškelį. Politrukai ir žydukai susimetę į krūvą. Kažkoks nujautimas, kad čia ir pasi-baigs tas mūsų žygis „į rytus ir vakarus“. Miškelis miško vardo nevertas, tik kiškių priebėga. Medžiai vargu ar tankus sulaukytų. Apsisprendžiau, kad bent mano žygis baigtas! Susirandau eglaitę, kurios šakos tiesiog ant žemės užgulusios! Man besirengiant po ta eglaitę palįsti, prie manęs atsigula pora ruskelių. Greičiausiai jie nusigandė, tad bijo vieni būti. Man to tereikėjo, kad koks durnelis šūvi paleistų! Aš juos apreičiau: „Ar nežinote, kad reikia išsidėstyti“. Jie nuo manęs pasišalina. Palendu po ta eglaitę ir pradėdu šiek tiek apsikasti. Kastuvo nėra, tad rankomis kasu smėlį.

Saulė leidžiasi, girdėti motorai ir lyg medžių traskėjimas. Prasideda šaudymas. Iš garso suprantu, kad tai tankų arba prieštankinių pabūklų. Svidiniai liekia virš mūsų ir daug šakas. Guliu po ta eglaitę ir pradėdu prisiminti vokiškus sakinius. Kur yra kiti, nežinau! Saulė jau nusileidusi. Išgirstu „tovarišč“ (ir mano pavardė) ir vėl „tovarišč“ (...), aš nutariu tylėti ir guliu ausis suglaudes.

Šaudymas kiek apstojo, pradeda dūmai akis graužti. Gal mūsų miškelis dega? Tenka apleisti slėptuvę. Atsargiai ropuju... aplinkui nieko nematyti ir negirdėti, tad atsistojau ir bėgu — jau atgal. Išbėgu iš miškelio. Pamiškėje jau keletas mūsų kiškių. Miškelyje ar už miškelio keliuose vietose kažkas dega ir matyti juodų dūmų stulpai. Nors ir nebuvo susitarę, atrodo, beveik visi panašiai galvojome.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

TAUTINĖS S-GOS
SKYRIAUS ATSTOVAI

Balandžio 16 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose įvyko Tautinės s-gos Bostono skyriaus narių susirinkimas, kuriame išrinkti atstovai ir sąjungos seima, įvykstanti gegužės 21-22 dienomis Floridoje. Atstovais yra skyriaus pirmininkas Juozas Rentelis, Dalia Ščiukaitė, Ignas Vilėniskis, Jr., ir dr. Algirdas Budreckis, kuris seime bus ir paskaitininku. Šalia to į seimą vyks Vaclovas Senūta, sąjungos tarybos narys. Visiems jiems skyrius sumokės kelionės išlaidas.

VLIKO SEIMAS
BOSTONE

Šiais metais Vliko seimas numatomas Bostone. Jis turėtų įvykti lapkričio viduryje. Tuo reikalu dr. Algirdas Budreckis buvo sukvietęs organizacijų atstovų pasitarimą. Pagal provizorinį planą, lapkričio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose turėtų įvykti susipažinimo vakaras, o lapkričio 12 d. — ten pat koncertas ir banketas. Smulkiau visa programa bus aptarta vėlyvesniuose pasitarimuose.

RINKIMAI I LB TARYBĄ

LB-nės XII-tosios tarybos rinkimuose Brocktone apylinkėje balsavo 123 asmenys. Jų balsai taip pasiskirstė: Marius Žiaugra — 95, Eduardas Meilus, Jr., — 91, Gintaras Čepas — 90, Česlovas Mickūnas — 86, Alfonsas Petrutis — 75. Rinkimai tebuvo populiariausi tik tiek, kiek „Laisvės Varpas“ savo iniciatyva ir lėšomis tai darė.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Kasmet mirusiųjų pagerbimu Brocktone rūpinasi Brocktono Lietuvių Taryba ir ALT Sandaras 24-toji kuopa. Taip pat šiemet pirmoji pasirūpino, kad gegužės 29 d. 10 val. šv. Mišios Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje būtų atnaušamos už žuvusius dėl Amerikos ir Lietuvos laisvės, po kurių vyksta prie Tūkio paminklo, kur bus padėtas vainikas ir sugiedoti JAV-ų ir Lietuvos himnai. O antroji minėtų organizacijų tą dieną 1 val. rengia iškilmingus pietus su atitinkama programa. Pietūs vyks Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone. Jau nustatyta, kad dalyvavimas pietuose nariams — 5 dol., o svečiams — 8 dol.

BROCKTONO LIETUVIŲ
TARYBA

Balandžio 29 d. įvyko Brocktono Lietuvių Tarybos posėdis, kurį pravedė pirmininkas Romualdas Bielkevičius, laipsniškai atsisąsęs po širdies negalavimų sėkmingo pašalinimo. Posėdyje išlaikyti pranešimai apie surengtą Vasario 16-sios minėjimą ir surinktų aukų paskirstymą pagal aukotojų valią, aptartas likusios Lietuvių bakūžės turto likimas, pasidalinta nuomonėmis dėl idėjos ir galimybių pastatyti paminklą Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės, nustatyta tverta sudaro dail. Anastazijos Tamošaitienės darbo audiniai, kuriuos nutarta parduoti Montellos Lietuvių Tautinio klubui už 1,500 dol. Gauti pinigai galėtų sudaryti pradžią fondo lėšų, reikalingų statymui paminklo Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės.

LIETUVIS KANDIDATAS
I SEIMELI

Ateinančiuose lapkričio mėnesį rinkimuose į valstijos seimelio atstovus kandidatu bus jaunas lietuvis adv. William Pribušauskas, pasižymėjęs sąžiningumu, darbštumu ir populiarumu vietos lietuvių ir amerikiečių visuomenėje. Neseniai jis jau trečiam terminui išrinktas į Brocktono mokyklų komitetą 67% balsų dauguma. Vietos lietuvių organizuojasi visokeriopai remti jo kandidatūrą. Pirmas žingsnis jo išrinkimo kryptimi — tai pirminiai rinkimai, vykstantieji rugsėjo pradžioje. Jo išrinkimas būtų didelis lietuvių laimėjimas vietos politikoje. Adv. W. Pribušauskas nuo seniai reikišiai lietuviškoje veikloje. Šiuo metu jis yra Montellos Lietuvių Tautinio klubo pirmininkas, anksčiau pradėjęs ruošti lietuvių tautodailės parodas, ruošiamas kiekvienų metų spalio mėnesį.

VYSKUPAS PARAPIJOS
SUKAKTIES MINĖJIME

Šv. Kazimiero liet. parapijai Brocktone balandžio 24 d. minint 90-ties metų sukaktį, vysk. Paulius Baltakis atnaušavo šv. Mišias, pasakė turiningą pamokslą lietuvių ir anglų kalba, dalyvavo vėliau įvykusiame sukaktuviniame bankete. „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis jo pasakytas kalbas įrašė į magnetinę juostelę, kurią gegužės 1 d. radijo laidoje perdavė savo klausytojams.

Vysk. Pauliaus Baltakio kalbos buvo trumpos, bet labai taiklios. Jis išryškino, kad senieji lietuvių, atvykę į šį kraštą, statė bažnyčias ir organizavo parapijas, siekdami, kad jose galėtų ne tik lietuviškai melstis, bet turėtų ir tautinę užuovėją. To reikėtų toliau siekti. Tai būtų prasmingiausias parapijos sukakties minėjimas ir jos organizatorių pagerbimas. Bankete vysk. Paulius Baltakis iškėlė Lietuvos krikšto medalių parapijos klebonui kun. Petriui Šakaliui ir LB-nės Brocktono apylinkės pirmininkui Stasiui Eivai.

Vysk. Pauliaus Baltakio pasisakymas kitais reikalais pasikalbėjime su „Laisvės Varpo“ vedėju Petru Viščiniu bus perduotas kitose „Laisvės Varpo“ laidoose. Tas pasikalbėjimas apima vyskupo pasimatymą Romoje su atvykusiais iš Lietuvos vyskupais, jo kelionę po Lenkiją, lankant ten gyvenančius lietuvius, patirtas nuotaikas apie vad. persitvarkymo ir atvirumo politiką Lietuvoje ir t.t.

Šv. Mišių atnaušavime Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje drauge su vyskupu dalyvavo 9 kunigai. Sukaktuvinį banketą lietuvių ir anglų kalba pravedė Eligijus Sužiedelis. Bankete dalyvavo ir sveikino miesto meras Carl D. Pitaro, keli miesto tarybos ir administracijos nariai. Meninė programą bankete atliko sol. Marytė Bizinkauskaitė iš Toronto, Kanados, kilusi iš Brocktono. Iš sveikintųjų šalia vyskupo Pauliaus Baltakio ir miesto mero Carl D. Pitaro pažymėti: Lietuvių Katalikų moterų vietos skyriaus pirmininkė Ona Eikienienė, LB-nės vietos apylinkės pirmininkas Stasys Eiva, Martyno Jankaus šaulių kuopos pirmininkė Stasė Gofensienė, Lietuvos Vyčių vardu V. Bizinkauskienė, Rapolas Tamolonis, Frances Bumila ir kiti. F. Bumila, kvietė visus sukakties progą prisidėti prie

Radijo Laisvės Varpo vedėjo ir Lietuvių Fondo igaliotinis atsako

ANTANAS JUODVALKIS

(Pabaiga)

— Visuomeninėje veikloje kokia kryptis jums yra artimiausia?

— Lietuviškoje veikloje kiekviena sritis man įdomi ir artima, jei tik reikiama ne tuščiomis kalbomis, bet konkrečiais darbais. Vos atvykęs į šį kraštą, lankiau įvairius suvažiavimus, seimus, kongresus, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos, Balfo, Lietuvių B-nės. Bet vėliau subrendo manje mintis, kad visos mūsų veiklos pagrindas yra atskiros kolonijos. Todėl savo darbą ir laiką nusprendžiau nukreipti į to pagrindo stiprinimą, o ne į viršūnės siekimą. Šalia radijo tarnybos ir kultūrinių renginių organizavimo vietoje, pagal galimybę stengiuosi prisidėti prie Balfo, Altos, LB-nės ir Lietuvių Fondo atliekamų darbų.

— Kaip Lietuvių Fondo igaliotinis jūs nustebinate vadovybę įnešu Felikso ir Marijos Mandeikių stambiu palikimu, užbaigdamas LF ketvirtą milijoną pagrindinio kapitalo telkimą. Gal ką nors žinote apie dosnius auko-tojus?

— Lietuvių Fondo ketvirtą milijoną dolerių pagrindinio kapitalo užbaigimo mintis buvo mano svajonė ir tikslas, kai ėmiausi iniciatyvos Bostone paminėti Lietuvių Fondo reikšmingos veiklos šidabrę sukakti, kurią niekas kitas vietoje nesirūpino. Tuo reikalu kai ką esu atlikęs anksčiau, kai ką padariau ir sukakties minėjimo pagrindu. Bet už Felikso ir Marijos Mandeikių iš Cape Codo stambaus palikimo įjungimą į tą minėjimą ir ketvirtą milijoną užbaigimą tiesioginė padėka priklauso dr. Eduardui Jansonui, mano bičiuliui iš Vilniaus laikų, dabartiniam Lietuvių Fondo igaliotiniui Cape Code, kuris buvo Mandeikių testamentu vykdytoju.

Feliksas ir Marija Mandeikiai nuo 1949 m. rudens, kada atvyko į šį kraštą ligi išėjimo į pensiją gyveno ir dirbo batų fabrikuose Brocktone. Jų vietinėtis sūnus Robertas, teikdamas 23-sius metus, 1950 m. pradžioje paskendo Fildsparko ežere Brocktone, gelbėdamas vaiką, kai įlūžo ledas, ant kurio sėdėjo. Marija Mandeikienė mirė 1975 m., o Feliksas Mandeikis 1985 m. Visi trys palaidoti Kalvarijos kapinėse Brocktone, kur pastatytas jiems tamsaus marmuro gražus paminklas. Lietuvoje Feliksas Mandeikis dirbo Mažeikių apskritys valdyboje, o žmona Marija vedė Mažeikiuose Spaudos Fondo knygyną.

— Ar buvo ir daugiau L. Fondui aukotojų 25-tos sukakties progą?

— Lietuvių Fondo sukakties minėjimo Bostone pagrindu mes (Lietuvių Fondo igaliotiniai — Kazys Bačanskas, dr. Eduardas Jansonas ir Petras Viščinis) pasiuntėme 500 laišku, kuriais kvietėme Bostono ir apylinkės lietuvius prisidėti savo įnašais prie rengiamo minėjimo ir ketvirtą milijoną užbaigimo. Įnašai buvo prašomi siųsti tiesiog į Lietuvių Fondą, įteikti viename minėtų igaliotinių arba atnešti į minėjimą. Kaip balandžio 11 d. laišku Lietuvių Fondo reikalų vedėja Alė Steponavičienė pranešė, ligi tos dienos to minėjimo progą gauta

lietuviško kryžiaus pastatymo, skiriant tam reikalui didesnę pinigų sumą.

PASIKALBĖJIMAS
SU PETRU VIŠČINIU

Lietuvių Fondo stambūs rėmėjai, savo įnašą 150,000 dol. palikę studentų stipendijoms. Iš kairės: Feliksas Mandeikis, miręs 1985 m., Marija Mandeikienė, mirusi 1975 m., ir sūnus Robertas, žuvęs 1950 m., begelbėdamas sėkstantį vaiką.

116,950 dol. Iš tos sumos atėmus, palikimo 110,000 dol., išeina, kad kiti to minėjimo pagrindu įnešė 6,950 dolerių. Bet vėjus dar nebaigtas, tad reikia manyti, kad toji suma gerokai padidės. Kai kas susilaikė nuo anksčiau žadėtų stambesnių sumų įmokėjimo dėl neaiškumų — Lietuvių Fondas remis kontroversinės Lietuvos okupacijų istorijos rašymą ar ne?

— Kaip vertinate JAV LB krašto valdybos nuosprendį, Lietuvos okupacijų meto istorijos rašymą pavesti dr. S. Sužiedeliui, buv. OSI bendradarbiui?

— Iš esmės negaliu pasisakyti dėl JAV LB krašto valdybos nutarimo Lietuvos okupacijų meto istorijos rašymą pavesti dr. Sauliui Sužiedeliui, nes neturiu visų duomenų, kurių pagrindu tokios istorijos parašymas pavestas. Tarp kitko man neaišku: Ką naujo tokios istorijos parašymas įneš į tai, kas jau žinoma iš kitų leidinių, kaip Kersteno komisijos apklausa, dr. J. Pajaujo, dr. Br. Kazlo knygos, Lietuvių Enciklopedija lietuvių ir anglų kalba bei kiti leidiniai? Kaip numatoma ta istorija sudominti amerikiečius ir paskleisti ją taip, kaip tai padaro žydai su savo leidiniais?

Pats faktas, kad dr. S. Sužiedelis dirbo OSI, nieko nesako. Aišku, kad kiekvienas lietuvis, ten dirbdamas, gali labai daug pasitarnauti lietuviškiems reikalams, jiems pak nkti arba jų visiškai nepaisyti. Šia prasme teisingai tas darbas palyginamas su lietuvių tarnavimu policijoje sovietinės ar hitlerinės okupacijos metu. Reikia manyti, kad LB-nės vadovams tai gerai žinoma, kaip turėtų būti žinoma, kiek ir kaip bus atskleisti OSI veiklos metodai, kurie nesiderina su šio krašto teisine samprata, teisine praktika ir visuotine pažiūra į tariamai įrodomąją medžiagą, gautą iš Sovietų S-gos. Jei kiti būtų tos įstaigos tarnautojai, kaip Loftus ir Ryan, išėję iš jos, rašo straipsnius ir knygas apie ją, tai yra pagrindo laukti ir tikėtis, kad bus atskleista ir kita medalio pusė. Tai gal net daugiau pasitarnautų, negu Lietuvos okupacijų istorijos parašymas!

— Jūsų nuomonė dėl Lietuvių Fondo ateities ir tolimesnio kapitalo telkimo?

— Mano įsitikinimu Lietuvių Fondas sėkmingai užpildo spragą, kuri buvo skaudžiausiu jaučiama dėl stokos finansinių išteklių, reikalingų gyvajai lietuvių išeivijai ir mūsų kultūrinei veiklai stiprinti. Jis atlieka milžinišką vaidmenį mūsų išeivijos misijoje, jei įstengs sparčiai kaupti tolimesnį kapitalą. O tai tikrai pavyks, jo vadovams uoliai besirūpinant,

kad fondo lėšos būtų taupiai, racionaliai ir tiksliai naudojamos. Nors Lietuvių Fondas atskirų uždavinių atlikimo pats neorganizuoja, o tik remia kitų paruoštų projektų įgyvendinimą, vis tiek jo vadovybei tenka atsakomybė už fondo lėšų sunaudojimą. Todėl kontrolė turėtų būti sustiprinta. Lietuvių visuomenė nerems Lietuvių Fondo, jei pastebės, kad jo lėšos nepasiekia to tikslo, kuriam jos sudaromos. Pavyzdžiui, jau dabar visuomenėje reikiama nuomonė, kad premijos turėtų sudaryti paskatą darbams ir jauniems talentams, o ne atlyginimą už praėjusias nuopelnes...

— Ką dar norėtumėte pasakyti savos apylinkės ir visos išeivijos lietuviams?

— Likiminėje lietuvių tautos kovoje dėl savo būvio ir teisės laisvai gyventi bei tvarkytis, mūsų išeivijai tenka atskiras tos kovos ruožas. Kad tą ruožą sėkmingai atlaikytume, būtina mažiau kalbėti ir girtis būtais ar net nebūtais nuopelnais, o daugiau dirbti. Tas darbas turėtų būti nukreiptas iš vienos pusės į mūsų priaugančios kartos tinkamą paruošimą bei įtraukimą į lietuvišką darbą, o iš kitos pusės — į šio krašto ir kitų kraštų visuomenės bei administracijos sudominimą Lietuvos klausimu. Tai sritis, kuriose dar daug galima padaryti. Pavyzdžiui, įvairiomis progomis šio krašto prezidentai, gubernatoriai ir miestų merai pasirašo proklamacijas Lietuvos reikalais. Jos turėtų daug didesnės reikšmės, jei pasirūpintume jų nemokamu ar net apmokamu paskelbimu amerikiečių spaudoje, televizijoje ir radijuje. Iš praktikos žinau, kad tai galima padaryti, tik reikia negailėti pastangų. Antras pavyzdys — tai Lietuvių Fondas. Jis lengvai pasieks užsibrėžtą 10 milijonų pagrindinio kapitalo tikslą, jei į jį įsijungs daugiau lietuvių, kurie turi visas reikalingas sąlygas tai padaryti. Keturi milijonai sudėjus 6,000 narių, savaime kyla klausimas, kur yra kiti mūsų tautiečiai, kurių šiame krašte priskaitoma iki milijono? Pasielkti juos ir įtraukti į Lietuvių Fondo atliekamą darbą — tai sustiprinti likimo skirtą mūsų Lietuvos kovos ruožą. Ne prabangių gyvenimų, turtų sukrovimų ar malonumų ieškojimu, bet savo sąžiningu pareigų atlikimu tautai pateisinsime savo pasitrukimą į tėvynės tuo metu, kai į ją slinko grėsmingas raudonasis slibinas.

Dėkoju mūsų mielam visuomenininkui ir žurnalistui Petriui Viščiniui už malonų bendradarbiavimą ir pasidalinimą išeivijai aktualiais klausimais.

PADĖKA

1988 metų balandžio mėn. kun. Juozas Prunskis laikrašteliai vaikams, EGLUTELI, iškėlė stambių aukų, kuri bus naudojama rašinėlių premijoms vaikams ir suaugusiems rašytojams. Konkursai bus spaudoje paskelbti vėliau. Šiuo savo dosniu gestu mecenatas nori paskatinti naują rašytojų kartą aktyviau reikštis lietuviškoje spaudoje ir už tai jį nuoširdžiai sveikiname ir giliai dėkojame.

EGLUTĖS redakcija ir administracija

P.V.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

HELP WANTED

Reikalingas pensininkė moteris, kuri norėtų praleisti vasarą Santa Monica, CA, prižiūradama seną tėvuką. Kambarys ir maistas. Atlyginimas pagal susitarimą.

Tel.: 1-(213) 453-4672

Rašyti: BIRUTE MARKS

1025 - 19th Street

Santa Monica, CA 90403

Maid wanted weekend days. Must have transportation; must speak English. Apply in person. D-LUX Motel, 93rd & Cicero.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Stret

Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

IVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreiptis į: Hermis Deckys

Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro

Kalbėti lietuviškai

FOR RENT

For rent 2 cottages in quiet area, 1 bl. from lake Michigan; pvt. beach; linens incld. Seasonal, monthly, or weekly available. Lakeside, Mich. Call Rita 312-445-4465.

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje VIDEO REKORDERIUS (312) 839-5829

DRAUGE GAUNAMI
NAUJAUSI LEIDINIAI

BURĖS IR VARIKLIAI. B. Stundžia. 266 psl.	\$7.00
LIETUVIŲ LITERATŪROS KRITIKA TREMTYJE, II d. VI. Kulbokas. 215 psl.	\$5.00
KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJA, Br. Kvikiys. 608 psl.	\$23.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE, II laida. Kęs. K. Girmius. 422 psl.	\$10.00
KRIKŠTO VANDUO JONINIŲ NAKTĮ, poezija. Kazys Bradūnas. 94 psl.	\$8.00
BOSTONO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ SAMBŪRIS, 50 metų sukaktuvinis leidinys. Red. Alg. Budreckis. 119 psl.	\$10.00
NAIKINAMIEJI, politinio kalinio pasakojimai. Ava Saudargienė. 224 psl.	\$9.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas. D. Mackalienė, 324 psl.	\$10.00
ŽODŽIAI NUO NEMUNO, eilėraščiai iš Lietuvos. Jonas Gintaris. 190 psl.	\$8.00
DIEVAS IR TĖVYNĖ. Nr. 2. kun. A. Yliaus apybraiža. Lietuvos pogrindžio spauda. 55 psl.	\$4.00
DIEVAS IR TĖVYNĖ, rinktinė rezistencinės temos. Lietuvos pogrindžio spauda. 75 psl.	\$5.00
ASMUO IR ISTORIJA, mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Maceina. 92 psl.	\$4.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. Nr. 8. 527 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Kaišiadorių vyskupija VI tomas

Šiame paskutiniame tome aprašoma ne tik Kaišiadorių vyskupija, bet jame dar talpinama visų jau anksčiau išleistų tomy bendroji dalis: papildymai, atitaisymai, vadynai...

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 608 psl., 772 iliustracijos, kietais viršeliais. Paruošė spaudai ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Atspausdino Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$25.00

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.84 valstijos mokesčio.

BRONIUS KVIKILYS
LIETUVOS
BAŽNYČIOS

Kaišiadorių vyskupija

Čiurlionio kanklių kvartetas po koncerto Atlantoje. Iš kairės: pirmoje eilėje Rima Bublytė ir Gytis Zundė (apyl. v-bos sekretorius); antroje eilėje: Nida ir Lilija Gelažytės ir Vytautas Urbonavičius.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Atlanta, Ga.

LIETUVIŠKOJO MENO ŠVENTĖ

Atlantos LB apylinkės valdyba, vadovaujama Rimo Česonio, pateikė malonią staigmeną vietos lietuviams ir jų svečiams: Čiurlionio ansamblio kanklių kvarteto koncertą ir dailininko Juozo Sodačio meno parodą.

Koncertas ir paroda įvyko balandžio 16 d., sekmadienį, Atlantos Kristaus Karaliaus parapijos salėje. Po apylinkės valdybos pirmininko Rimo Česonio įvedamojo žodžio, kuriame jis pareiškė ypatingą padėką JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkei Ingridai Bublionei už rūpinimą lešų padengti Čiurlionio

KULTŪROS AUTOBUSAS

Vasarą nuo gegužės 8 d. Chicagoje važinės sekmadieniais miesto susisiekimo specialūs autobusai parodyti kultūrinės miesto vietos. Išvažiuos nuo Meno instituto. Šie autobusai veiks iki rugšėjo pabaigos.

niečių kelionės į Atlantą išlaidas, Roma Česonienė supažindino susirinkusius tautiečius ir svečius su dailininko Juozo Sodačio asmeniu ir jo kūryba. Visi grožėjosi jo simpatiškais, lietuviškais tautiniais motyvais perpintais dailės darbais, o daug kas jų ir išgijo.

Apie Čiurlionio ansamblį, jo vadovų Alfonso ir Onos Mikulskienės kanklių kvarteto koncertą ir jų dailininko Juozo Sodačio meno parodą, trumpai papasakojo Gytis Zundė. Jis taip pat pristatė iš

Clevelando atvykusį Čiurlionio ansamblio kvartetą: kanklininkes Liliją ir Nidą Gelažytes, Ramą Bublytę ir kanklininką Vytautą Urbonavičių. Visi kvarteto dalyviai yra Onos Mikulskienės kanklių studijos auklėtiniai. Čiurlioniečių kanklių kvarteto programoje buvo šešios Alfonso Mikulskio kompozicijos lietuviškų liaudies dainų temomis. Ypatingai klausytojus sužavėjo Nidos Gelažytės solo „Supinsiu dainužę“ su kanklių palyda. Entuziastingai publikai primygtinai reikalaujant, kvartetas turėjo duoti dar ir programinio „priedo“.

Po koncerto susirinkusieji skaniai ir šalia pasistiprino šeiminių paruošta vakariene ir turėjo galimybę išbandyti savo laimę. Naudodamiesi reta proga pabendrauti su mielais svečiais Čiurlioniečiais ir Sodačiais, žmonės nesiskirstė iki vėlyvo vakaro.

Drauge su aukščiausiu minėtais apylinkės valdybos nariais, daug darbo organizuojant ir pravedant šį rengimą padėjo Stasys Kligys (valdybos vicepirmininkas), Gražina Mikulskienė (išdininke), Richardas ir Ramunė Badauskai, Roma Česonienė, Jolanda Česonytė, Sharon Fleming, Pat Kligys, Alex Murphy ir Cheryl Rukštelė.

P. Z.

A.†A.

JUOZUI JURKĖNUI

iškeliavus Amžinybėn, labai užjaučiame jo žmoną ELENĄ, sūnų JUOŽĄ su žmona, ANTANĄ su šeima, gimines ir artimuosius.

Mokslo draugai:

Gruzdis Antanas
Kačinskas Leonas

Florida

Dr. Petrikas Juozas
Žilinskas Vladas

A.†A.

ANTANUI KAZLUI

mirus, jo žmonai ir vaikams bei kitiems giminiams reiškiam gilią užuojautą.

Union Pier, MI, L. dr-jos nariai

A.†A.

ANTANUI KAZLUI

mirus, jo šeimai ir visiems artimiesiems reiškiam giliausią užuojautą.

Petrulių ir Švabų šeimos

Mielai draugei ALDONAI MAŽEIKIENEI, jos Tetulei

A.†A.

STEFANIJAI MAŽUTIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Vida ir Robertas Kosmonai
Laima ir Antanas Luneckai

A.†A.

HERMANUI HUBEI

mirus, jo seseriai MARYTEI NENIENEI ir kitiems giminiams reiškiam gilią užuojautą.

Union Pier, MI, L. dr-jos nariai

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

(Tėsinys)

25 dol. Knights of Lithuania, Council 72, per John Mankū, Endicott, NY (iš viso 35 dol.); Lithuanian Craftsman Club, per Stanley Stroka, Chicago, IL (iš viso 75 dol.); Stasys Meilus, Palm City, FL (iš viso 55 dol.); Regina Petrauskienė, Clarks Summit, PA (iš viso 35 dol.); Lillian Rasmussen, Bellmore, NY (iš viso 50 dol.); Jurgis Savaitis, Sunny Hills, FL (iš viso 35 dol.); kun. Justin Stepnaitis, Westbrook, CT (iš viso 75 dol.); Rimvydas ir Milda Šilbajoriai, Columbus, OH (iš viso 1,525 dol.); Regina Taunys, Putnam, CT (iš viso 115 dol.); Tomas Venclova, New Haven, CT (iš viso 85 dol.); Vida Zubkienė, Potomac, MD (iš viso 35 dol.).

20 dol. Leo Bagdonas, Grants Pass, OR (iš viso 45 dol.); Stasys ir Elena Bakučiai, St. Petersburg Beach, FL (iš viso 25 dol.); Richard ir Gražina Garbus, Kansas City, KS (iš viso 70 dol.); Aleksandra Jurjonas, Chicago, IL (iš viso 40 dol.); Andrius Kulikauskas, La Jolla, Ca (iš viso 40 dol.); Vincas ir Ona Šalčiūnai, Port St. Lucie, FL (iš viso 40 dol.); Anna Uždavinis, Canton, MI (iš viso 70 dol.); Ramojus ir Aldona Vaičiai, Highland Park, IL (iš viso 70 dol.).

15 dol. Albertas ir Genovaitė Cizauskai, Falls Church, VA (iš viso 150 dol.); Saulius ir Daina Čyvai, Salem, MA (iš viso 140 dol.); Knights of Lithuania, Council 46, per Robert Trusky, Forest City, PA (iš viso 65 dol.); Pranas Zundė, Atlanta, Ga (iš viso 50 dol.); Robert ir Mary Ann Zupkai, Englewood, CO (iš viso 65 dol.).

10 dol. Bronius ir Birutė Banaičiai, Abington, MA; Ramunas Baigelis, Elkhart, IN

(iš viso 20 dol.); Antanas Gailiūšis, Philadelphia, PA (iš viso 80 dol.); Juozas ir Ona Kamaičiai, St. Petersburg, FL (iš viso 30 dol.); Algimantas Kazakaitis, S. Boston, MA (iš viso 12 dol.); Kazys Krivickas, Clarks Summit, PA (iš viso 20 dol.); Nėlė Mockuvienė, Yucaipa, CA (iš viso 45 dol.); Kęstutis Nakas, New York, NY (iš viso 15 dol.); Veronika Narkienė, Omaha, NE (iš viso 40 dol.); Aleksandras Radžius, Baltimore, MD (iš viso 120 dol.); Romanas Vadopalas, Huntington Beach, CA (iš viso 20 dol.); S. M. Gabrielė-Vaičiūtė, Lemont, IL (iš viso 20 dol.); Emilija Vambutienė, Richmond Hill, NY (iš viso 20 dol.); kun. Jonas Velutis, Chicago, IL (iš viso 150 dol.); Pranas Visvydas, Santa Monica, Ca (iš viso 15 dol.); Aleksandras Verikas, Racine, WI (iš viso 15 dol.); Vitas Zenkus, W. Bridgewater, MA (iš viso 40 dol.).

5 dol. Bronė Andrisunaitis, Hot Springs, Ar (iš viso 20 dol.); Algis Antanavičius, E. Providence, RI (iš viso 40 dol.); Ranceford ir Adella Blair, Rosedale, NY (iš viso 10 dol.); Peter Dylis, Utica, NY; Gintautas ir Rūta Gaškai, Cleveland, OH (iš viso 15 dol.); Gaetano Giacchi, Brooklyn, NY (iš viso 9 dol.); Albert Kerchowskas, Port Richey, FL (iš viso 7 dol.); Anthony Linkus, Arlington, TX (iš viso 10 dol.); M. Monkus, Chicago, IL (iš viso 70 dol.); Arvydas Ramonis, Chicago, IL (iš viso 15 dol.); Robertas ir Emilia Sadoniai, Verona, NJ (iš viso 15 dol.); Eugenia Sakalas, Philadelphia, PA (iš viso 15 dol.); Longinas Svelnis, Needham, MA (iš viso 25 dol.); NN, Elizabeth, NJ. 1 dol. Thomas Dowd, Minneapolis, MN (iš viso 6 dol.).

(Bus daugiau)

DRAUGAS, trečiadienis, 1988 m. gegužės mėn. 11 d.

5

Brangiai Mamytei,

A.†A.

ONAI PETROKIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukrą ELENUTĘ ir ČESLOVĄ RUKUIŽAS, sūnų ROBERTĄ Lietuvoje ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Leokadija ir Antanas Kašubai
Irena ir Eugenijus Slavinskai

Florida

Brangiai mamytėi,

A.†A.

ONAI PETROKIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukrai ELENUTEI RUKUIŽIENEI ir žentui ČESLOVUI reiškiam nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Jonas ir Bronė Beržanskiai

Mylimai Mamytei

A.†A.

ONAI PETROKIENEI

Lietuvoje mirus, dukrą ELENUTĘ ir jos vyrą ČESLOVĄ RUKUIŽAS, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Hot Springs, Ark.

F. L. Žerulio
C. A. Makarai

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai - 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas - 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas - 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas - 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas - 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. - Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. - Tel. 430-5700

V A S A I T I S - B U T K U S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

1988 METAI - GERIAUSIAS LAIKAS APLANKYTI LIETUVĄ! 1988 METŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ TVARKARAŠTIS

TOUR NO.	TOUR COST	DEPART USA	ARRIVE MOSCOW	MOSCOW VILNIUS	VILNIUS MOSCOW	HELSINKI	HELSINKI NEW YORK	ITINERARY
LI-882	\$1,975.00	JUNE 14	JUNE 15	JUNE 17	JUNE 27	JUNE 28		2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-883	\$1,975.00	JULY 12	JULY 13	JULY 15	JULY 25	JULY 26		2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-884	\$1,975.00	AUGUST 16	AUGUST 17	AUGUST 19	AUGUST 29	AUGUST 30		2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-885	\$1,975.00	SEPT. 06	SEPT. 07	SEPT. 09	SEPT. 19	SEPT. 20		2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki

Jei norite pasikviesti gimines iš Lietuvos aplankyti JAV ar Kanadą, dabar yra geriausias laikas. Nauji valdžios potvarkiai ryšium su giminių iškvietai bei leidimu jiems lankytis užsienyje, yra žymiai palengvinti. Kreipkitės į mus, pasiūlysiu smulkia informaciją.

Spalvotam lankstinukui ir tolesnei informacijai gauti, skambinkite „tollfree“ arba rašykite:

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.
501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212) 972-0200

TOLL FREE

1-800-835-6688

APLINK MUS

x Prel. Ladas Tulaba, pa- buvęs Chicagoje savaitę laiko, atlikęs įvairius išpareigojimus ir aplankęs artimuosius, gegužės 10 d. išvyko pas gimines į Pittsburghą, Pa., o iš ten vyks į Philadelphia, kur dalyvaus kun. Jurgio Degučio, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebono emerito, kunigystės aukštiname jubiliejuje ir pasakys pamokslą. Iš ten dar vyks su įvairiais reikalais į Baltimore, Md., Washingtoną, D.C. ir kt. Paskui grįš į Romą ir vėl pradės savo pareigas. Chicagoje buvo apsisitojęs Marijonų vienuolyne.

x JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga kviečia visą besidominčią jaunimą dalyvauti suvažiavime gegužės 27-30 dienomis Chicagoje. Yra numatyta įvairi programa, pasilinksminimas, laužas ir išvyka į Vilniaus Jaunimo teatro pasirodymą. Teatro bilietais rūpinasi Jonas Činkus. Reikia užsisakyti, kol dar bilietų liko.

x Suvalkiečių draugija rengia linksma gegužinę liepos 15 dieną Šaulių namuose. Pradžią 12 val. Šeiminių vaiznių skaniais valgiais, veiks baras, laimėjimai. Šokiama groso Ramanausko orkestras. Visi kviečiami ir laukiami atsilankyti ir kartu su suvalkiečiais pasilinksinti.

x Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje kiekvieno mėnesio trečiąjį sekmadienį atnaušaujamos šv. Mišios lietuvių kalba. Gegužės 15 d., 12 val. p.p. šv. Mišias atnaušaus kun. Mykolas Kirkilas. Šiaurės Indiano lietuvių yra labai dėkingi kunigui už teikiamas dvasines dovanas. Nuo gegužės 1 d. kiekvieną vakarą vienoje Beverly Shores sodyboje prie krūžaus 7 v.v. vyks gegužinės pamaldos. Gražiai skamba čia gyvenančio solisto, buv. Čiurlionio choristų, dainavėčių ir kitų giedamų giesmės.

x Laimės išbandymui proga artėja Trijų renginių loterijos dovanų paskirstymas – gegužės 15 d. Visi siųskime bilietų šakneles. Jei ir nelaimėsime, tai mūsų auka džiugins renginių dalyvius, kurių tolimai kelionei Kanadon loterijos pelnas ir visos aukos skiriamos. Dėkingi bus mums Punksko, Vokietijos, Brazilijos, Argentinos lietuvių.

x Prudencija Jokubauskienė ir Aldona Vaitienė ir visos jungtinis finansų komitetas kviečia visus šį sekmadienį į Jaunimo centre įvykstantį pokylį. Pokylis pelnas skiriamas paremti šiais metais vykstančius PLB seimą, Kultūros kongresą ir laisvojo pasaulio lietuvių Tautinių šokių šventę Kanadoje. Visi kviečiami, visi laukiami.

x JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas bus gegužės 15 d., sekmadienį, 8:30 val. rytą, Jaunimo centro mažojoje salėje. Suvažiavime dalyvaus visi apylinkių valdybų nariai, revizijų komisių nariai, apylinkių įgaliotiniai ir LB tarybos nariai, gyvenantieji Vid. Vakarų rajone. Suvažiavimas baigsis ankstyva popietę. Visi L. Bendruomenės veikla besidomintys lietuvių kviečiami dalyvauti ir stebėti suvažiavimą.

x Žemaičių Kultūros klubo narių susirinkimas bus trečiadienį, gegužės 18 d., 1 val. po pietų Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi susirinkime dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

x „Margutis“ praneša, kad bilietai į gegužės 22 d. 3 val. p.p. rengiamą sol. Gintarės Jautakaitės koncertą Jaunimo centre gaunami „Margučio“ raštinėje ir Gifts International parduotuvėje. „Margutis“ priimami telefoniniai bilietų užsakymai. Tel. 476-2242.

x Rašytojas Antanas Gustaitis VIII Premijų šventėje atliks programos dalį, skaitydamas savo kūrinį „Satyrinio kelias į garbę“. Šventė bus gegužės 15 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje 12:15 v. p.p. Kviečiame visus iš arti ir toli kuo gausiau dalyvauti.

x JAV Jaunimo sąjungos metinis suvažiavimas įvyks Chicagoje, gegužės 27-30 d. Suvažiavimo mokestis 30 dol. (įskaitant dvejus pietus). Prašome iki gegužės 20 d. atsiųsti registracijos čekį – 15 dol. šiuo adresu: Jonas Činkus, 4525 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60632. Užsiregistravus po gegužės 20 d. suvažiavimo kaina 40 dol. Vilniaus Jaunimo teatro bilietai po 28 dol. ir gaunami pas J. Činkų. Čekius rašyti „Association of Young Lithuanian Americans“ vardu. Informacijai skambinti Jonui Činkui 312-927-0619.

x Paskolos reikia? Namų pirkimo paskolos nuo 9.625% (2.1 points). „Home Equity“ paskolos 10.5% (fixed). Automobilio pirkimo paskolos iki 5 metų 9.5%. KASA Lithuanian Federal Credit Union, 2615 W. 71st Str., Chicago tel.: 598-1333 ir 737-2110.

x Dėmesio turintiems svečių iš Lietuvos! Iki gegužės 13 d. būsiu su grupe Lietuvoje. Grįžęs vėl siųsiu kargo, parūpinsiu video, stereo aparatūrą. Giminėms iškviesti nemokamas patarnavimas vyks ir toliau. Tarpininkausiu nebrangiai automobilių ir kt. prekių pirkime Lietuvoje. Rašykite pranešdami savo telef. Grįžęs tuoj pat jums paskambinsiu. Romas Pukštys, 9040 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 60457. Tel.: 312-430-4145.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Didžiulio kultūrinio darbo baigtuvės bus gegužės 13 d., penktadienį, 7:30 val. vakare Jaunimo centro kavinėje. Akademiniš Skautų sąjūdis organizuoja savo garbės nario Broniaus Kviklio parašytos knygos apie Lietuvos bažnyčias serijos paskutinio Kaišiadorių vyskupijos tomo sutiktuves. Tai išliekančios vertės, religinės ir architektūros istorijos veikalas, kurį sudaro šeši tomai. Vienas, skirtas Vilniaus arkivyskupijai, išleistas dviem atskiromis knygomis. Visą šią seriją apipildalino dail. Petras Aleksa ir išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla. Sutiktuvių metu knygą pristatys ir vertins kun. dr. Ignas Urbonas. Akademiniš Skautų sąjūdis kviečia plačią visuomenę sutiktuves dalyvauti.

x 400 lietuvių sportininkų iš JAV-ų ir Kanados dalyvaus šį savaitgalį, gegužės 14 ir 15 dienomis, Chicagoje vyksiančiose 38-tuose ŠALFAS s-gos ruošiamose sporto žaidynėse. Vyks krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, kėglavimo, raketbolo ir šachmatų varžybos. Rungtynės vyks abi dienas įvairiose sporto salėse. Rungtynių rūšis, vieta ir laikas bus paskelbta šio penktadienio laidos sporto skyriuje. Visuomenė kviečiama stebėti savo mėgiamos sporto šakos varžybas, o taip pat dalyvauti šeštadienį Jaunimo centre 7 val. vak. didž. salėje vyksiančiame jaunimo susipažinimo vakare – šokiuose ir 8 val. vak. maž. salėje ruošiamame 1938 m. Kaune įvykusios pirmosios Tautinės olimpiados 50 m. sukakties minėjime, kur bus pagerbti toje olimpiadoje dalyvavę sportininkai ir lietuviško sporto veteranai.

x „Nerijos“ jūrų skaučių tunto sueiga įvyks penktadienį, gegužės 20 d., Jaunimo centro mažojoje salėje. Dalyvavimas visoms narėms privalomas. Bus vykdomas pasiūlymas Tautinei stovyklai. Dalyvaujame uniformuotos.

x „Kaišiadorių vyskupija“, Broniaus Kviklio Lietuvos bažnyčių knygų serijos paskutinis tomas, jau išspausdintas ir baigiamas įrašyti. Knygos sutiktuves bus gegužės 13 d., penktadienį, 7:30 val. vakare, Jaunimo centro kavinėje. Knyga įvertins ir pristatys kun. dr. Ignas Urbonas. Sutiktuves rengia Akademiniš Skautų sąjūdis Chicago skyrus ir kviečia visuomenę gausiai atsilankyti ir dalyvauti šio didžiulio veikalo pabaigtuvėse.

x International Meat Market savininkai Izabelė ir Petras Burkauskai, 2913 W. 63rd St., Chicago, IL, maloniai kviečia visus savo senus ir naujus klientus atsilankyti į jų maisto krautuvę, nes pasirinkimas rūkytų ir šviežių produktų yra įvairus ir didelis. Kiekvienas galės rasti prekių pagal savo skonį. Tel.: 436-4337.

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Šokių klubas „Lime-light“, 632 N. Dearborn St., kviečia lietuvių aplankyti „Celebration of Eastern European Culture“ renginį, gegužės 11 d. 8 v.v. Jame dalyvaus įvairios tautybės su savo maistu, šokiais ir papročiais. Lietuviams atstovaus NIDA Deli & Restoranas ir Balzoko Liet. kultūros muziejus. Jaunimas kviečiamas. Informacijai skambinti NIDAI: 476-7675.

Kredaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MOTULEI

Ne aną, ne kitą –
Tik šios dienos rytą...
Už meilę begalę
Gražiausią gėlelę,

Žydinčią palangėj –
Mylimiausiai, brangiai
Motulei, nuskynęs
Segsiu prie krūtinės.

Ir, lyg žiedais, tarsi
Pavasaris lankas,
Bučiniai nubersiu
Josios veidą, rankas.

St. Radžiūnas

MANO MAMA

Mano mama yra geriausia mama visame pasaulyje. Aš ją labai myliu ir ji mane myli. Mano mama mane labai saugoja, ji nori, kad aš užaugčiau gera, tvarkinga ir klusni. Jeigu aš ką nors blogo padarau, mama mane nubaudžia, o jei ką gero padarau, mama yra linksma, mane pagiria ir kartais apdovanoja.

Mano mama nori, kad man gyvenimas būtų linksmas, kad aš turėčiau gerą darbą užaugti. Man mama yra labai miela. Ji man padeda, kai aš ko nors nesusprantu.

Ji mums viską daro. Kai einame į krautuvę, mano mama dažniau nuperka ką nors mums, negu sau. Mamos tiek daug mums daro, o mes visai apie tai negalvojame. Todėl aš manau, kad Motinos dieną reikėtų mums visiems pagyventi, kiek daug mūsų mamos mums daro.

Kristina Motiejūnaitė,
Clevelando Šv. Kazimiero
lit. m-los mokinė
(„Mūsų žingsniai“)

AŠ LAIMĖJAU PREMIJĄ

Mūsų miestelyje buvo suruošta mugė. Vaikai buvo kviešti dalyvauti pyragaičių kepimo konkurse. Aš nutariau dalyvauti. Mamytės pamokyta, iškečiau pyragaičius su morkom. Man pavyko. Aš konkurse laimėjau pirmąją vietą. Gavau piniginę premiją – du dolerius.

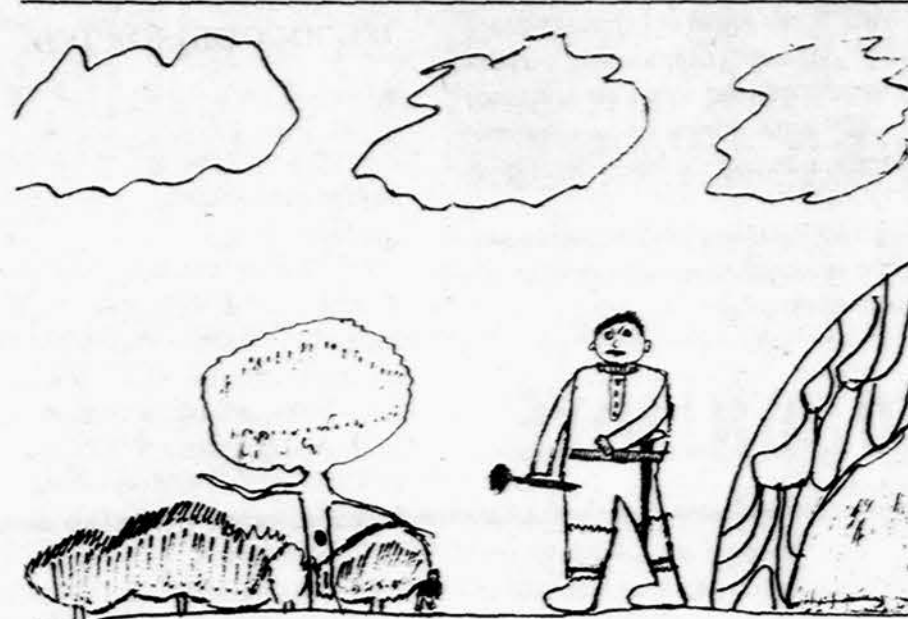
Aleksas Čeponas,
Ottawos Dr. V. Kudirkos
lit. m-los 10 m. mokinys.
Kanada. („Trupinėliai“).

Lietuviškas kryžius.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Milžinas ir žmogus

Piešė Marius Vygantas, Dariaus Girėno lit. m-los 4 sk. mokinys.

ŠELSTANTIS MILŽINAS

Šią savaitę aš skaičiau knygą, kuri vadinasi „Milžinų pasakas“. Joje buvo trys pasakos, iš kurių mano mėgiamausia „Šelstantis milžinas“. Ta pasaka pasakoja apie milžiną, kuris norėjo išmokyti švilpauti. Kol jis mokėsi, jis įvykdė daug blogų darbų: išrovė dvidešimt septynis medžius, numušė uolų akmenis. Ir taip dvi savaites elgėsi, kol jis mėgino išmokyti švilpauti. Vieną sykį jis pamatė berniuką urve. Milžinas klausė berniuko, kaip jam išmokyti švilpauti. Berniukas jam paaiškino, kad reikia sudėti lūpas taip, lyg tartumei raidę „o“, o paskiau papūsti. Milžinas taip padarė ir pasigirdo mažas švilpimo garsas.

– Aš švilpiau! Ar girdėjai? Aš švilpiau! – šaukė jis. Nuo to laiko viskas nurimo.

Kai jį išgirsitė traukinio garsas, pasiklausykite, gal tas milžinas kur nors švilpauja.

Marius Vygantas, 9 m.
Dariaus Girėno lit. m-los mokinys

VYTAUTO DIDŽIOJO KARŪNA

Geriausios Venecijos auksakaliai, pagal popiežiaus įsakymą, puošė Vytauto Didžiojo karūną. Auksakaliams truko 5 metus papuošti karūną. Jie puošė karūną su emeraldais, rubiniais ir daug auksu.

Luigi, vyriausias auksakalys, su savo geriausiu mokiniu Mario ilgai planavo šį darbą. Jie turėjo daug, daug mažesnių padėjėjų, kurie laikė rankomis karūną kol auksakaliai užbaigė.

Pagalau atėjo laikas pristatyti karūną Vytautui Didžiajam. Popiežius įsakė, kad šimtas geriausių riterių nešėtų karūną per miško tankumynus. Kol riteriai jojo pas Vytautą, tūkstančiai lenkų juos apsupo, dingo karūna, jie ir pagrobė karūną. Iki šių dienų, niekas nežino, kur karūna dingusi, kurios Vytautas troško visą savo gyvenimą.

Vita Pūdykaitė, V kl.
K. Donelaičio lit. m-la.

GALVOSŪKIO NR. 131 ATSAKYMAS

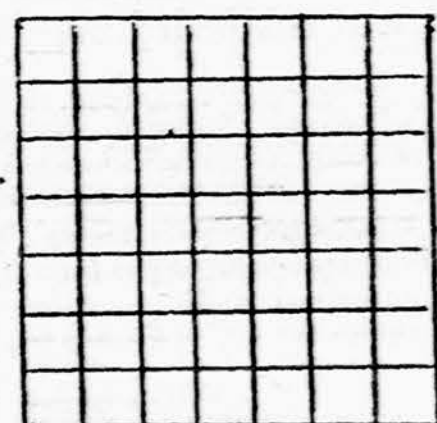
Urvi yra susidarę įvairiai. Vienus urvus išmušė jūrų vandenynų bangos, nuolat daužydamos uolėtus krantus. Kai kurie urvai yra susidarę jūrų dugne, kai jūrų srovės išplėvė minkštas uolas – molines padermes. Dar kitos olas yra vulkaninės padermės – išsi-veržus lavai. Daug urvų JAV

Šarada

Lietuvos miestas esu
Ir nemažas iš tiesų.
Dvi raidės man nurašyk, ilga trumpai paskaityk.
Jau gilia vaga banguoju,
Su Maironiū nemariuoju.
Vėl ilgąja pračiulbėki,
Mokyklėn nustrakėsi.
Nesibarki su mama,
Pėsčias eisi ir gana.
Nugainok dar dvi raides,
Toli traukis nuo manęs,
Aš labai grubus esu,
Pirščiuok įžnybt siekiu
Vėl raudužę nugėnėki,
Neglostyk, neglamonėki,
Regi rimtą tvariniuką,
Adatėlių kamuoliuką.
Jau vėl vieną raidę skinki,
Taip pat ilgąja naikinki.
Čia turi būt trumpoji,
Kuri nosinę nešioja.
Atbėgs alkanas meškiukas,
Be abejo rudnosiuokas,
Kibis į mamą snukučiu,
Pasivažišins pienučiu.
Jau tikriausiai nusibodo,
Semt raides iš šio aruodo.
Per dantis košk paskutinę,
Ir ne viena, o virtinę,
Tada skuosk spartiau už veją,
Rūstus žašinas artėja.

S. Radžiūnas

GALVOSŪKIS NR. 153

(Žiūrėkite į langelius) I šiuos langelius surašykite skaičius nuo 1 iki 49 taip, kad dėdami gulsčiau, išilgai ir įstrižai gautume sumas lygias po 175. Skaičiai nekartojami. (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 154

(Žiūrėkite brėžinė!) Ar raketa yra aukštesnė už pagrindą, ant kurio ji stovi? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 155

Sugalvokite anglų kalbos žodį iš keturių raidžių, kurį skaitant normaliai ir atbulai nepasikeičia. Jei tą žodį parašysite stulpeliu, tai skaitant žemyn ir aukštyn, irgi nepasikeičia. Rašyti didžiosiomis raidėmis. (5 taškai)

Žuvis ieško gilumos, žmogus – gerumos.

Lietuviška patarlė

Galvos nepramuši, nusilenkdamas senam žmogui.

Lietuvių priežodis